

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közszolgálati Kar

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak
2020-2022

Mintatanterv és tanulmányi tájékoztató

Budapest, 2020.

Tartalomjegyzék

Intézményi keret és elérhetőség.....	3
Általános információk.....	4
Tantárgyi programok.....	8
Mintatanterv.....	57
Szakedolgozati tájékoztató.....	59
Záróvizsga.....	68
Képzési és kimeneti követelmények.....	69
Mellékletek.....	72

Intézményi keret és elérhetőség

Semmelweis Egyetem EKK – Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézet az Oktatási Hivatal engedélye alapján két mesterképzést (szociális munka mesterképzés, mentálhigiénés családtudományi és családterápiás mesterképzés), valamint hét szakirányú továbbképzést (mentálhigiénés és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés, mentálhigiénés lelkigondozói szakirányú továbbképzés, laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció továbbképzés, közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés, iskolai szociális munka továbbképzés és idősügyi interaktív életút-tanácsadó szakirányú továbbképzés) indíthat.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet
1428 Budapest, Pf. 2.

Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.

Tel: (1) 266-0878

Fax: (1) 214-5685

Honlap: 2020. április 30-tól: <http://semmelweis.hu/mental/>

Az új honlapon a hivatalos képzésekre vonatkozó információk szerepelnek, a képzésben résztvevő hallgatók egy erre a célra létrehozott internetes felületen olvashatják a rájuk vonatkozó információkat.

A tanulmányi ügyek intézésének helye és időpontja:

E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu

Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)

Tel: (1) 459-1500 / 56525-ös mellék

Fax: (1) 214-5685

Évközi ügyintézés:

Hétfő: nincs ügyintézés

Kedd: nincs ügyintézés

Szerda: 9:00 – 15:30

Csütörtök: 9:00 – 15:30

Péntek: 9:00 – 14:00

A nyári ügyintézés ettől eltérő, aktuális információ a honlapunkon.

Oktatással kapcsolatos információk:

Dr. Somosiné Tésenyi Tímea Livia, egyetemi adjunktus, szakcsoportvezető-helyettes

e-mail: tesenyi.timea@public.semmelweis-univ.hu

Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus
e-mail: asztalos.bernadett@public.semmelweis-univ.hu
Thoman Andrea, ügyvivő szakértő (oktatásszervező)
email: thoman.andrea@public.semmelweis-univ.hu

Általános információk

A SE-EKK Mentálhigiéné Intézet mentálhigiéné szakirányú továbbképzésének specifikumai

A lelki egészség és a "mentálhigiéné" fogalmi kérdései

A lelki egészség pozitív életérzéssel járó belső folyamatgyensúly és ebből következő viselkedés, mely jelentősen hozzájárul az egyén belső stabilitásának biztosításához. A lelki egészség segítséget nyújt ahhoz, hogy az egyén – nehézségek, zavarok, terhelések, sőt olykor szomatikus betegségek és fenyegetettség közepette is – megtalálja helyét a társadalomban, és megfelelően tudja kezelni azokat a nehézségeket és változásokat, melyeknek ki van téve.

A mentálhigiéné a lelki egészségvédelem tudománya és szervezett gyakorlata, mely mind az egyént, mind a közösséget érinti: a lelkileg egészséges személyiség kialakítására, valamint a társadalom egészséges működéséjére irányuló erőfeszítések közös elnevezése. Magában foglalja a politikai cselekvés, a vallásgyakorlás, a szociális gondoskodás, a vezetés és irányítás, a közművelődés, a gyógyítás, az oktatás, a törvénykezési- és joggyakorlat, a tömegtájékoztatás, a természetes és mesterséges csoportok, valamint a közösségek működési területeit.

Legszűkebb értelemben a különböző mentális problémák kifejlődésének megelőzését értjük rajta. Napi gyakorlata túlhaladja a terápiás, illetve személyiségfejlesztő eljárások illetékességi körét, mivel része minden olyan humán tudományok által végzett tevékenység, program, módszer és törekvés, amelyek révén közvetve vagy közvetlenül csökkenhet a különböző lelki gyökerű (mentális) problémák kialakulása.

Elméletének középpontjában – a humán tudományok ismereteit integráló – holisztikus emberkép, valamint a megfelelően demokratizált struktúrájú közösségek és intézmények állnak.

A mentálhigiéné szakirányú képzés céljai

A képzésben elsősorban hivatásos segítő szakemberek vesznek részt. A leegyszerűsítő mindennapi szóhasználatától eltérően segítő hivatásnak tekintjük mindazon foglalkozásokat, amelyeknek lényege a másik ember mellett állás, annak fejlesztése, oktatása, nevelése, támogatása, gondozása, gyógyítása vagy bármilyen formában történő segítése. Hangsúlyozzuk, hogy a program nem nyújt alapvetően új szakmai identitást, azaz nem egy újabb "szakma" elsajátítására irányul. Nem másoddiplomásokat képez, hanem mentálhigiénést többlettudással rendelkező tanárokat, orvosokat, szociális munkásokat, lelkészeket és vezetőket, akik nemcsak interperszonális síkon képesek kamatoztatni többlettudásukat, hanem képesek egyes szervezeti folyamatok mentálhigiénést interveniálására.

A képzés célja a segítő foglalkozásúak szemléletének alakítása annak érdekében, hogy tágabb kontextusban tudjanak rálátni önmagukra, családi rendszerükre, munkájukra, szervezetükre és társadalmi helyükre. Ezt szakmai önismeretük mélyítésével, más szakterületek lelki egészségre vonatkozó tartalmainak tevékenységükbe történő integrációjával, a szakember-együttműködések megteremtésével, a társadalmi folyamatok megismerésével és a mindezzel járó szemléletváltozással éri el.

A képzés célja továbbá a társadalom komplexitásának megtapasztalásán keresztül a résztvevők kommunikációs kultúrájának és konfliktuskezelő képességének változása, egy adott szervezeten belüli folyamatok mentálhigiénést szemléletű interveniálása. Elméleti ismeretek, stratégiák alkalmazásának elsajátításán keresztül olyan kompetenciák szerzése, amelyekkel

javítani tudják az ember életét elkísérő formális és informális szervezetek (kórház, iskola, vállalati szféra stb.) egészséges működését, és befolyásolni tudják a munkahelyi viselkedést: a dolgozók egyéni fejlődése, a munkahelyi közérzet, a szervezet hatékonyságának és életképességének javítása érdekében.

A mentálhigiénés képzés 1987-es intézményes elindítása óta a mentálhigiénés szükségessége társadalmilag is elismertté vált (ld. az erre vonatkozó törvényi szabályozásokat). Mentálhigiénés képzésünkben egyszerre hangsúlyozzuk az egyéni, valamint a közösségi, illetve szervezeti szintű mentálhigiénés intervenciók jelentőségét.

A fentieknek megfelelően a képzési program kulcsfogalmai:

Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, vezetői és szervezetifolyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

Jelenléti kötelezettség

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően: Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellegéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől.³

Az általános jelenléti kötelezettségtől eltérően a csoportos önismereti képzés jellegű, 4 féléven át tartó, összesen 130 óra időtartamú, pszichodráma módszerrel kísért „Hivatásszerep-fejlesztés” önismereti stúdiumról legfeljebb 13 órát lehet hiányozni a 4 szemeszter alatt (azaz összesen maximum 2 képzési alkalommal)! A 10%-ot meghaladó hiányzás pótlása nem lehetséges!

A stúdiumokon a pusztán jelenléten túl, követelmény az órákon való aktív közreműködés.

Titoktartási kötelezettség

Az önismeretet érintő pszichodramára, valamint a *Tevékenységek kísérése*, illetve a *Mentálhigiénés vezetés* szemináriumi csoport történéseire vonatkozóan a titoktartás kötelező. Ennek megszegése a képzésből történő kizárást vonhatja maga után. A titoktartás megszegése olyan súlyos szakmai-etikai vétség, hogy a képzés minden érintettje köteles a képzés vezetőjének tudomására hozni észlelését.

Kontraindikációk

(1) Az egy munkahelyen közvetlenül együtt dolgozók, illetve a szoros érzelmi kapcsolatban levők nem lehetnek azonos pszichodráma kiscsoport tagjai, mivel ezek a kontraindikációk átláthatatlanná teszik, s így megakadályozhatják a csoportfolyamatok kezelését.

(2) A képzés közben kialakuló ilyen kontraindikatív helyzetet az érintett hallgatók kötelesek jelezni a képzés vezetőjének, és egyiküknek vállalnia kell a csoportváltást vagy esetleg a képzésből való kimaradást. Amennyiben egymás közt nem tudják eldönteni a változtatást, a képzés vezetője illetékes döntést hozni. A többi csoportnak pedig elvben vállalnia kell, hogy a vezetéssel való előzetes konzultáció után befogadnak egy új csoporttagot.

(3) A képzés sajátélmény csoportjának folyamata mellett más sajátélményű foglalkozáson (akár személyiségfejlesztő, akár pszichoterápiás, akár továbbképzési vagy más céllal) részt venni csak kivételes esetben és indokkal (pl. krízishelyzetben), a pszichodráma csoportvezető és a szakmai vezető együttes hozzájárulásával és az általuk meghatározott módon lehet.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról és az egyes stúdiumok követelményeiről az intézet honlapjáról (mental.semmelweis.hu) tájékozódhatnak.

"Fórumok"

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórumszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4.

Tel: 06 (1) 459-1500 Mellék: 56466; Fax: 210-4407

E-mail: hok@semmelweis-univ.hu

Fogyatékosügyi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis-univ.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/iii-konyv-hkr/>

Az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről jelen tanulmányi tájékoztatón kívül a honlapon keresztül részletes tájékoztatást kapnak hallgatók.

Beiratkozás: Az önköltségi díj befizetése a bejelentkezés feltétele.

Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, külső (szerződéses) munkatársakból, önkéntes munkatársakból és (részben külföldi) szakértőkből áll. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

Kutatás, hallgatói visszajelzés

A képzési program fejlesztésének fontos módja hatékonyságának empirikus kutatása és az eredmények visszacsatolása a curriculumba. Ennek megvalósításához időről időre segítséget várunk a hallgatóktól kutatási anyagok, valamint hallgatói visszajelző kérdőívek kitöltésében.

Szakanyagok

A kötelező és ajánlott irodalom egy része (az Intézet által készített vagy az Intézet gondozásában megjelent jegyzetek) rendelést követően megvásárolhatóak. A könyvrendelés és vásárlás pontos menetéről részletes információk az intézet honlapján találhatóak.

Kiadványaink

A 2006-ban alapított, félévenként megjelenő European Journal of Mental Health olyan nemzetközi lap, amely angol és német tanulmányaival, 9 nyelven közölt absztraktjaival elsősorban a kelet-közép-európai mentálhigiénés szakembereknek juttat közös érdeklődésre számító szakanyagokat, és kíván preventív szemléletet közvetíteni.

A Mentálhigiéné Intézet kezdettől fogva gondoskodik hallgatóinak megfelelő szintű interdiszciplináris tankönyvellátásáról. (Az első sorozat első kiadványa 1988-ban jelent meg, azóta folyamatosan, több sorozatban számos tankönyv vált elérhetővé a hallgatók számára.)

A szakmai kapcsolattartás és tudományos fórum céljait szolgálja az Embertárs című ökumenikus lelkipályozói és mentálhigiénés folyóirat, amelyet 2003-ban hoztak létre volt hallgatók, és amelynek szakmai felügyeletét Intézetünk munkatársai látják el.

Képzési program

A képzési program főbb ismeretkörei: társadalomismeret, személyiséglélektan, mentálhigiéné stúdiumai, sajátélmény és önismeret, tevékenységkísérés, kutatási módszerek a mentálhigiéné területén.

Intézetünk honlapján bővebb tájékoztatás található a fentiekről, valamint ezeket kiegészítő információkról (kiadványaink, a képzésekre történő jelentkezés stb.).

Tantárgyi programok

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Közösségi mentálhigiéné és társadalomismeret Rövidített neve: Társadalomismeret Angol neve: Community mental health and sociology Német neve: Mentalhygiene und Gesellschaftstheorie Kódja: MIKOMENT019_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység): Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit , egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Sztrányainé Geiger Mónika, mentálhigiéné szakember, gyógypedagógus Dr. Szikszay Petronella, pszichiáter, addiktológus Dr. Harmatta János, pszichiáter, senior szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Török Tamás, mentálhigiéné szakember, jogász Dr. Tomcsányi Teodóra, professzor emerita (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Victorné Erdős Eszter, addiktológiai konzultáns, szupervizor, coach Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A stúdium elemzi az ember és környezete viszonyát, ismertetve működésbeli zavarait, ugyanakkor produktív szerveződésének alapelveit is. Ismerteti továbbá a mentálhigiéné legfontosabb fogalmait, illetve a mentálhigiéné képzés felépítését és célját.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> ● A mentálhigiéné fogalomrendszere; ● A lelki egészség egyéni és társadalmi léptékű megközelítése; ● A mentálhigiéné történeti modelljei; ● Az egyén, a család, a közösség, a szervezet és a társadalom erőforrásainak feltárása és fejlesztése; ● Közösségi lélekvédelem mikro- és makroszintű összefüggései; ● A társadalmi és csoportfolyamatok főbb működési jellegzetességei; ● Csoportlélektani alapfogalmak; ● A közösség fogalmának tartalomváltozásai, közösségépítés; ● Szenvedélybetegségek közösségi terápiás ellátási formái; ● Társadalmi előítéletesség. 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: interdiszciplináris együttműködés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: kollokvium – írásbeli vizsga					

Témakörök:

1. Közösségek és mentálhigiénés jelentőségük
2. Közösségi gyógymódok. Addiktológia
3. Közösségi gyógymódok. Drogrehabilitáció
4. Csoportlélektan

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Albert F., Dávid B. (2006). *A családi mintaátadás szerepe a civil szervezetekben való részvételben egy két generációs családvizsgálat eredményei alapján.* In Studia Wesprimiensia, 8 (1-2), 153-163. Allport, G. (1999). Az előítélet. Osiris. Budapest. 297-349.
- Csermely P. (2005). Társadalmi hálózatok. In: Csermely P. *A rejtett hálózatok ereje. Mi segíti a világ stabilitását?* Vince Kiadó, Budapest, 9. fejezet. 142-173.
- <http://linkgroup.semmelweis.hu/docs/9-tarsadalmi-halozatok.pdf>
- Kállai E. (2009). Cigányok/romák Magyarországon. Társadalomtörténeti vázlat. In: Kállai E.- Kovács L. (szerk.): *Megismerés és elfogadás - Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában.* Nyitott Könyvműhely, Budapest, 156-175.
- <http://www.academia.edu>
- Riesman, D. (1982). *A magányos tömeg.* Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 76-92.
- Takách, G. (2003). Szenvedélybetegségek. In: Török Sz. (szerk.) *Életesemények lelki zavarai III.* Semmelweis Egyetem - Párbeszéd Alapítvány, Budapest, 61-90.
- Takách, G. és mts. (2003). Esetismertetések. In: Török Sz. (szerk.) *Életesemények lelki zavarai III.* Semmelweis Egyetem - Párbeszéd Alapítvány, Budapest, 166-180.
- Tomcsányi T. (2003). A mentálhigiéné jelenségvilága. In: Tomcsányi T., Grezsa F., Jelenits I. (szerk.) *Tanakodó. A mentálhigiéné elmélete, a mentálhigiénés képzés, mentálhigiéné az emberek szolgálatában.* Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 16-45. (Jelenleg nem kapható, könyvtárban elérhető.)
- Tomcsányi, T., Vikár, Gy., Harmatta, J. (2012). Mentálhigiénés segítő kapcsolat a pszichoterápiában és más humán foglalkozásokban: hasonlóságok és különbségek. In: Semsey, G., Tésenyi, T., Pilinszki, A. (szerk.) *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben – esetgyűjtemény.* Párbeszéd Alapítvány, Budapest, 13-30.

Ajánlott irodalom:

- Buda B. (2003). A közösség pszichológiai jelentősége és gyógyító ereje. In: Buda B. *A lélek egészsége. A mentálhigiéné alapkérdései.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 289-311.
- Czike K. (2006). Önkéntesség és társadalmi integráció. In Czike K., Kuti É. (szerk.) *Önkéntesség, jótékonyosság, társadalmi integráció.* Nonprofit Kutatócsoport, Önkéntes Központ Alapítvány, Budapest, 21-72. http://www.nonprofitkutatas.hu/letoltendo/NP_14_1.pdf
- Fleck G. - Szuhay P. (2013). *Kérdések és válaszok a cigányságról.* Napvilág Kiadó, Budapest.
- Forward S. (2000). *Mérgező szülők.* Háttér Kiadó. Budapest.
- Graham J. (1996). *Az alkoholizmus titkos története.* Holistic Kiadó. Budapest.
- Szikszay P., Tóth M. (2010). *Deviáns Alkoholológia – A Minnesota Modell első húsz éve.* Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpont. Kolozsvár.
- Woititz J. G. (2002). *Az alkoholbetegek felnőtt gyermekei.* Félúton Alapítvány. Budapest.
- Worthington M.S. (2006). *Megbocsátás (Hogyan tegyük múlt időbe a múltunkat?).* Harmat Kiadó. Budapest.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Társadalmi értékek etikai és szociológiai megközelítése
Rövidített neve: Etika
Angol neve: Values in the society - ethical and sociological approach
Német neve: Werte in der Gesellschaft in ethischem und soziologischem Ansatz
Kódja: MIKOMENT017_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység):
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Kovács József, egyetemi tanár (SE, Magatartástudományi Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 4 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
-------------------------------------	---	--------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A stúdium célja az értékészociológiai és etikai megközelítések mentálhigiénés szintetizálása. Szociológiai megközelítésben az értékek azok, amelyekből az adott társadalom levezeti viselkedés-szabályzó magatartásmintáit, normáit. Célja továbbá, hogy a mentálhigiénés munkába beépíthető értékészociológiai ismereteket közvetítsen a magyar társadalomra, illetve annak bizonyos rétegeire vonatkozóan.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Bevezetés az értékészociológiába;
- Értékek változása Európában és hazánkban;
- Az etikai elméletalkotás fő irányzatai és a hétköznapi etikai érvelés;
- A mentálhigiénés segítő kapcsolat természetéből fakadó speciális etikai dilemmák tárgyalása.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: határtartás, segítő kapcsolat, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Dr. Kovács J. (2007) *Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest. Medicina. 2007. <http://real-d.mtak.hu/347/>*

Ajánlott irodalom:

- Dr. Kovács J. (2006). *A modern orvosi etika alapjai. Bevezetés a bioetikába.* Medicina Könyvkiadó.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: A család mentálhigiéné vonatkozásai
Rövidített neve: Család
Angol neve: Mental health aspects of the family functioning
Német neve: Mentalhygenisch orientierte Aspekte der Familie
Kódja: MIKOMENT020_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Túry Ferenc, egyetemi tanár (SE, Magatartástudományi Intézet)
Dr. Tóth Olga, egyetemi tanár, tudományos főmunkatárs (MTA Szociológiai Intézet)
Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Jáki Zsuzsanna, egyetemi tanársegéd (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Fótiné Németh Margit, szakpszichológus, családterapeuta

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 9 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A családi szocializáció mentálhigiéné megközelítése nagy hangsúlyt helyez a primer prevencióra. Ebben a szemléletben a közösségek, a család, a gyermekvédelem, illetve az ezekkel foglalkozó intézmények kapnak különlegesen fontos szerepet. A stúdium ezek lehetőségeivel és a mai korban jelentkező kihívásaival foglalkozik. A stúdium célja továbbá a hallgatók megismertetése a rendszerszemlélet alapfogalmaival, a család működésének összetevőivel, a családokkal végzett mentálhigiéné szemléletű munka családterápiás megalapozásával és a segítség lehetőségeivel.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A család szociológiai megközelítésből;
- Családi életciklusok;
- Rendszerszemlélet;
- Delegálás a családokkal való munkában;
- Erőszak a családban.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Prevenció, érték és kultúra. A hallgató ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizgakovetelmények:

kollokvium – írásbeli vizsga

Témakörök:

- A család szociológiai megközelítésből;
- Családi életciklusok;
- Rendszerszemlélet;
- Delegálás a családokkal való munkában;
- Erőszak a családban.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Horváth-Szabó K. (2007) *A házasság és a család belső világa*. Semmelweis Egyetem TF – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. Budapest. 3. fejezet
- Goldenberg, H., I. (2008) *Áttekintés a családról*. 1. kötet. Családterápiás olvasókönyv sorozat 19., Bp. Animula, 1. és 4. fejezet: 1-33., 102-132.

vagy

Bíró S., Komlósi P. (szerk.) (2001) *Családterápiás olvasókönyv*. Animula.

- Horváth-Szabó K. (2007) *A házasság és a család belső világa*. Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest: 2. fejezet
- Goldenberg, H., I. (2008) *Áttekintés a családról*. 1. kötet. Családterápiás olvasókönyv sorozat 19., Bp. Animula, 2. fejezet: 34-70.
- Túry F. Családterápiás csapdák az evészavarok kezelésében. In Túry F., Pászthy B. szerk.: *Az evészavarok pszichoterápiájának aktuális kérdései*. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2011, 67-88. old.

Ajánlott irodalom:

- Bognár G., Telkes J.(1994) *A válás lélektana*. Haas és Singer Kiadó, Budapest.
- Watzlawick, P., Weakland, J. H., Fisch, R.(1990) *Változás*. Gondolat.
- Satir, V. (1999) *A család együttélésének művészete*. Az új családműhely. Coincidencia.
- Napier, A. Y. (2000) *A törékeny kapcsolat*. Animula, 2000.
- Barnes, G. B. (1991) *Család, terápia, gondozás*. Családterápiás olvasókönyv sorozat II. Bp. Animula.
- Székely Ilona, CSJ (2003) *Tárgykapcsolat-elmélet a családterápiában*. Családterápiás sorozat 10. , Bp. Animula.
- Dr. Székely Ilona, CSJ (1995) *Én – Te – Mi. A házasság erőforrásai és buktatói*. Megújulás Családterápiás Intézet, Pécs. Korda kiadó, Kecskemét.
- A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Módszertani levél.
- <http://www.ogyei.hu/upload/files/A%20gyermekbantalmazas.pdf>

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Hálózatfejlesztés
Rövidített neve: Hálózat
Angol neve: Network development
Német neve: Netzwerkentwicklung
Kódja: MIKOMENT028_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 2 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
-------------------------------------	---	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A stúdium célja a végzett mentálhigiénés szakemberek együttműködésének ösztönzése a képzés lezárása után. Együttműködések kezdeti lépéseinek megtervezése. Szakmai, regionális, közös érdekeken alapuló kezdeményezések, elgondolások kidolgozása.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A hallgatók segítséget kapnak a stúdium keretében a közöttük lévő szakmai hálózat kialakításához.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: interdiszciplináris együttműködés, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- *Hálózati hozzáférések*, (teljes szám) Embertárs: IX. évfolyam, 2011/1. 3-96.

Ajánlott irodalom:

- Manual Castells (2005). *A hálózati társadalom kialakulása (Az információs korszak I.)* Gondolat Kiadó, Budapest.
- Kollányi B., Molnár Sz., Székely L. (2007). *Társadalmi hálózatok, hálózati társadalom*, Budapest Network for Teaching Information Society.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Az egyén pszichoszociális fejlődése I.
Rövidített neve: Fejlődéslélektan I.
Angol neve: Individual psychosocial development I.
Német neve: Individuelle psychosoziale Entwicklung I.
Kódja: MIKOMENT001_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Török Szabolcs János, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Csáky-Pallavicini Zsófia, gyermek és ifjúsági klinikai szakpszichológus, családterapeuta

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A stúdium célja, hogy a hallgatók megismerjék szociális környezetük tükrében az egyes életkorok sajátosságait, a fejlődési zavarok kialakulásának lehetőségeit, valamint az öregedéssel járó szükségleteket, hiányokat és lehetőségeket. A veszteség, a halál kérdésével kiemelten foglalkozik a segítő kapcsolat szemszögéből.

A stúdium fejlődés-lélektani szempontból követi végig a személyiségfejlődés legfontosabb állomásait a születéstől a halálig, a hétköznapi cselekvés különböző lélektani motívumait, mindezt a mentálhigiénés segítő szerepének és feladatainak tükrében.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A fogantatástól féléves korig tartó időszak legfontosabb jellemzői és lehetséges krízisei: fogantatás és anya-magzat kapcsolat; a szülés-születés, a korai anya-gyermek kapcsolat és az azt körülvevő rendszerek összefüggései; az ösbizalom, „elég jó anyai gondoskodás”, „holding”; a szoptatás jelentősége. Nem kívánt gyermek, születési rendellenesség, örökbefogadás, lányanyaság.
- A féléves kortól 3 éves korig tartó időszak legfontosabb jellemzői és krízisei: korai kötődés és énefejlődés; szeparáció; átmeneti tárgy, szeparációs szorongás; a kognitív fejlődést támogató és gátló tényezők; a kisgyermek mint társas lény (szobatisztaság, dackorszak, testvérféltékenység); kisgyermek és intézmény; hospitalizáció, elhanyagolás.
- A 3 éves kortól 6 éves korig tartó időszak legfontosabb jellemzői és krízisei: az óvodáskorú gyermek gondolkodása, énképe, kapcsolatai; a játék és mese szerepe; a nyelvzavar felnőtt és gyermek között; az érzelmi önszabályozás és norma-elsajátítás kezdetei, (bűntudat, lelkiismeret, énídeál), ezek fejlődése. Iskolaérettség. Értelmi fogyatékoság. Bántalmazás, trauma, gyermeki szexualitás.
- A 6 éves kortól kb. 12 éves korig tartó időszak (kisiskoláskor) legfontosabb jellemzői és krízisei: gyermekkori gondolkodás, énkép, társas kapcsolatok. Szocializáció, erkölcsi fejlődés. Az iskolai teljesítmény. Tanulási zavarok, sajátos nevelési igényű gyermekek.
- A serdülőkor (12-18 év) legfontosabb jellemzői és krízisei: a serdülőkor jellemző szakaszai, feladatai. Krízis, beavatás, identitás, deviancia. Média és internet szerepe. Laufer vészjelei. Szexualitás, nemi identitás és ezek zavarai. Nemi orientáció. Társas elszigetelődés, bullying, közösségi zaklatás. Függőségek serdülőkorban.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató járatos a személyiség- és fejlődéslélektanban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:
kollokvium – szóbeli vizsga

Tételsor:

- 1. Az élet kezdetén I. – a fogantatástól 6 hetes korig**
(„Másállapot”; felkészülés; a segítő feladatai; a magzat készségei és képességei. Az újszülött; M. Mahler és az individuáció; Freud és a pszichoszexuális fejlődés; Erikson és a pszichoszociális fejlődés. Winnicott – „elég jó anya”. Családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 2. Az élet kezdetén II. – a 6. héttől fél éves korig**
(M. Mahler és az individuáció; Freud és a pszichoszexuális fejlődés; Erikson és a pszichoszociális fejlődés; Piaget és a kognitív fejlődés. A csecsemő készségei és képességei. Kötődés, szeparáció, hospitalizáció – Bowlby, Ainsworth, Spitz. Családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 3. Az élet kezdetén III. – 6-24 hónapos korig**
(M. Mahler és az individuáció; Freud és a pszichoszexuális fejlődés; Erikson és a pszichoszociális fejlődés; Piaget és a kognitív fejlődés. A gyermek készségei és képességei. 8 hónaposok szorongása. Winnicott – átmeneti tárgy. A beszéd kezdetei. Dackorszak. Internalizáció. Nemi identitás. Családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 4. Kisgyermekkor – 2-3 éves korig**
(M. Mahler és az individuáció; Freud és a pszichoszexuális fejlődés; Erikson és a pszichoszociális fejlődés; Piaget és a kognitív fejlődés. Tárgyállandóság. Szobatisztaság. Testvérféltékenység. Családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 5. Játékos gyermekkor I. – 3-5 éves korig**
(Erikson és a pszichoszociális fejlődés; Piaget és a kognitív fejlődés. Gyermeki gondolkodás. Játék és mese. Az élet nagy kérdései, spirituális tartalmak a játékos gyermekkorban. Társas kapcsolatok. Családi folyamatok.)
- 6. Játékos gyermekkor II. – 3-5 éves korig**
(Freud és a pszichoszexuális fejlődés. Nemi identitás; ödipális konfliktus. Ferenczi – nyelvzavar. A felettes én kialakulása, a lelkiismeret fejlődése. Elhárító mechanizmusok. A segítő feladatai.)
- 7. Kisiskoláskor I. – 6-12 éves korig**
(A kisiskolás kor szakaszai. Freud és a pszichoszexuális fejlődés; Erikson és a pszichoszociális fejlődés. A gyermek fejlődő képességei. Társas kapcsolatok, kortárs közösség, elpártolás, családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 8. Kisiskoláskor II. – 6-12 éves korig**
(Piaget és a kognitív fejlődés. Gyermeki gondolkodás és játék. Spirituális tartalmak iskolás korban. Iskolaérettség. Erkölcsi fejlődés – Piaget, Kohlberg. A segítő feladatai.)
- 9. Serdülőkor I. – 12-18 éves korig**
(A serdülőkor pszichológiai folyamatai. A serdülőkor szakaszai. Erikson és a pszichoszociális fejlődés; Piaget és a kognitív fejlődés. Társas kapcsolatok. Identitás. Beavatás. Pályaválasztás és identitás – Marcia. Családi folyamatok. A segítő feladatai.)
- 10. Serdülőkor II. – 12-18 éves korig**
(Freud és a pszichoszexuális fejlődés. Nemi identitás, szexualitás. Énvédelem és elhárítás serdülőkorban. Krízis serdülőkorban; Laufer – vészjelek. Deviancia. Beavatás. Spiritualitás serdülő korban. A segítő feladatai.)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Frenkl, S., Rajnik M. (2000). *Életesemények a fejlődéslélektan tükrében*. Mentálhigiénés kultúra sorozat. Semmelweis Egyetem TF –Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest: 5-117.
- Tomcsányi T. (2003). A lelkiismeret, mint a felettes én része. In Jelenits I., Tomcsányi T.: *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*. Lelki jelenségek és zavarok sorozat. Semmelweis egyetem TF – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest: 104-121.
- Erik H. Erikson (1997). Az emberi életciklus. In Bernáth L., Solymosi K. (szerk.), *Fejődéslélektan olvasókönyv*. Tertia Kiadó, Budapest: 27-41.

Ajánlott irodalom:

- Selma H. Fraiberg (2009). *Varázsos évek*. Park Könyvkiadó.
- Donald W. Winnicott (2000). *Kisgyermek, család, külvilág*. Animula Kiadó.
- Vikár Gy. (1980). *Az ifjúkor válságai*. Budapest, Gondolat Könyvkiadó.
- Polcz Elaine (2007). *Meghalok én is?* Pécs, Jelenkor Kiadó.
- Michael Cole, Sheila Cole (2003). *Fejődéslélektan*. Osiris Kiadó: 178-183, 203-208, 238-244, 334, 481-484, 560-572.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Az egyén pszichoszociális fejlődése II.
Rövidített neve: Fejlődéslélektan II.
Angol neve: Individual psychosocial development II.
Német neve: Individuelle psychosoziale Entwicklung II.
Kódja: MIKOMENT001_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Török Szabolcs János, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Góczán-Szabó Ildikó, gyógypedagógus-pszichológus
Pál Ferenc, mentálhigiénés szakember
Dr. Pilling János, egyetemi adjunktus (SE, Magatartástudományi Intézet)
Dr. Somosi Gábor, orvos, mentálhigiénés szakember
Jáki Zsuzsanna, egyetemi tanársegéd (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Csáky-Pallavicini Zsófia, gyermek és ifjúsági klinikai szakpszichológus, családterapeuta

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorlása: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Az egyén pszichoszociális fejlődése I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT001_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):

Tantárgy célkitűzése:
A stúdium célja, hogy a hallgatók megismerjék szociális környezetük tükrében az egyes életkorok sajátosságait, a fejlődési zavarok kialakulásának lehetőségeit, valamint az öregedéssel járó szükségleteket, hiányokat és lehetőségeket. A veszteség, a halál kérdésével kiemelten foglalkozik a segítő kapcsolat szemszögéből.
A stúdium fejlődéslélektani szempontból követi végig a személyiségfejlődés legfontosabb állomásait a születéstől a halálig, a hétköznapi cselekvés különböző lélektani motívumait, mindezt a mentálhigiénés segítők szerepének és feladatainak tükrében.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A riemann-i típusok , és ismeretük alkalmazásának lehetőségei a segítő hivatás gyakorlásában;
- Felnőtt kor és az életközepi krízis mentálhigiénés megközelítése;
- A halálhoz való viszonyunk és a haldoklásról;
- Idős kor és segítő kapcsolat;
- Gyász;
- Kommunikáció a családban.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató járatos a személyiség- és fejlődéslélektanban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:
kollokvium – **írásbeli vizsga**

Témakörök:

1. A személyiség érettsége.
2. A felnőttkor.
3. Riemanni személyiségtípusok. Depresszív típus.
4. Riemanni személyiségtípusok. Skizoid típus.
5. Riemanni személyiségtípusok. Hiszteroid típus.

6. Riemanni személyiségtípusok. Kényszeres típus.
7. Az időskor.
8. A modern kor emberének viszonyulása a halálhoz, a haldokláshoz és a gyászhoz. A hospice ellátás elvei és filozófiája.
9. A haldoklás lélektani folyamata. A segítők feladatai a haldokló segítségével, családtagjai támogatásában.
10. A gyász lélektani folyamata. A segítők feladatai a gyászolók segítségével.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Horváth-Szabó K. (2007). Az egyedi fejlődés menete. In Horváth-Szabó K. *A házasság és a család belső világa*. SE Mentálhigiéné Intézet. 126-152.
- Tomcsányi T. (2003). Az éretté váló személyiség. In Jelenits I., Tomcsányi T. (szerk.): *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*. 2. kiadás. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. 116-118.
- Török I. (2003). Az érett és egészséges személyiség. in: Tomcsányi T. – Grezsa F. – Jelenits I. (szerk.) *Tanakodó. A mentálhigiéné elmélete, a mentálhigiénés képzés, mentálhigiéné az emberek szolgálatában*. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. 91-102.
- Horváth-Szabó K. (2007). Konfliktus és konfliktusmegoldás, konstruktív és destruktív kommunikáció. In Horváth-Szabó K. *A házasság és a család belső világa*. SE Mentálhigiéné Intézet. 243-270.
- Fritz Riemann (2003). *A félelem alaptípusai*. Mentálhigiéné, lelkigondozás és pszichoterápia sorozat. Semmelweis egyetem TF –Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest. 11-82.
- Gyökössy E. (2003). Öregedés – öregség. In: Jelenits I.–Tomcsányi T. (szerk.): *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*. 2. kiadás. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. 228-240.
- Pilling J. (2009). A haldoklás és a gyász lélektana. In Kopp, M., Berghammer, R. (szerk.): *Orvosi pszichológia*. Medicina, Budapest. 437-449.
- Pilling J. (2006). A hospice szemléleti és gondozási rendszere. In Horti J., Riskó Á. (szerk.) *Onkopszichológia a gyakorlatban*. Medicina Könyvkiadó. Budapest. 331-338.
- Zana Á., Pilling J. (2012). Halálképek. In Lázár Imre, Pikó Bettina (szerk.) *Orvosi antropológia*. Medicina Kiadó, Budapest, 148-156.

Ajánlott irodalom:

- Bagdy E. (2003). Határmezsgyén. A halál és a gyász. In *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*, Lelki jelenségek és zavarok sorozat. 202-227.
- Harsányi O. OFM (2004) *Az élet alkonyán levő ember elkísérése – egy társadalom emberi-erkölcsi minőségének próbaköve*. In Embertárs: II. évfolyam, 4., 2004 december. 292-300.
- Debrecenyi K. I.: Hoppá, felnőtt lettem! A felnőttkor szakaszai. In Debrecenyi Károly István – Tóth Mihály: *Életesemények a pásztori lélektan és a filozófia tükrében*. (Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány) 2004. 49-71, 72-149. 194-195.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: A lelki működés zavarai, krízisintervenció és gyászfeldolgozás I.
Rövidített neve: **Lelki zavarok I.**
Angol neve: Mental disorders, crisis intervention and the process of mourning I.
Német neve: Seelische Störungen der Lebensereignisse, Krisisintervention, Trauerprozess I.
Kódja: MIKOMENT014_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Török Szabolcs János, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Harmatta János, pszichiáter, senior szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A humán foglalkozások szempontjából leglényegesebb pszichopatológiai alapismeretek nyújtása, a lelki betegségek olyan megismertetése, amely azok felismerését, valamint a mentálhigiénés segítő kapcsolatot szolgálja.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A lelki egészség és betegség széles határmezsgyéje, és a lelki zavaroknak a testi betegségtől eltérő sajátosságai.
- A dinamikus pszichopatológiai modell, mely a szorongás dinamikája mentén értelmezi a tünetegyütteseket (szindrómákat) és a betegségeket.
- Krízishelyzetek;
- Személyiségzavarok; Pszichoszomatikus betegségek; Határesetek; Pszichózisok; Szenvedélybetegségek; A beteg emberekkel, lelki zavarokkal küzdőkkel történő kapcsolatteremtés és a segítségnyújtás; Segítő szindróma és kiegészítés a segítő kapcsolatban; A mentálhigiénés segítő kapcsolat sajátosságai és a megelőzés lehetőségei.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató alapvető pszichopatológia ismeretekkel rendelkezik.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:

kollokvium – szóbeli vizsga

Tételsor:

- 1. Az én szerkezete, legfontosabb feladatai, érettsége. A felettes-én legfontosabb feladatai, érettsége. A Kernberg-féle személyiségdiagnosztika rendszere. A Kernberg-féle személyiség szerveződési szintek. A szorongás kóros mértéke és következménye: a regresszió és a tünet.**
 - Ratkóczi Éva: *Életesemények lelki zavarai II.* SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2015. (46-53)
 - Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2016. (130-132; 209-211; 220-221)
- 2. Hangulatzavar: a depresszió. A depressziók súlyossága, felosztása. Segítői szempontok.**
 - Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* (222-243; 191-203)
 - Barnhill, J.W. (szerk.): *DSM-5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és Társa, 2014. (75-78, 79-80, 81-84, 85-86, 90.)

Ajánlott irodalom:

- Sámuel Pfeifer: *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár, 2000. (99-104)

- Mayfield, S.: Első lépések. A gyász feldolgozása. Harmat, 2014.
- Atkinson, S.: Első lépések. Kiút a depresszióból. Harmat, 2014.
- 3. Hangulatzavar: a mánia, mint a depresszió ellentéte. Mániás állapotok súlyossága. A depresszió és a mánia váltakozása, a bipoláris betegség. Segítői szempontok.**
- Pável Magda: Életesemények lelki zavarai I. (222-243; 191-203)
- Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. (44-46, 47-49, 50-52, 60-62.)

Ajánlott irodalom:

- Sámuel Pfeifer: Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon? Koinonia, Kolozsvár, 2000. (99-104)
- 4. A szorongásos zavarok keletkezése, felosztása. A pánikzavar és az agorafóbia jellemzése. A szociális fóbia. Egyéb fóbiák. Segítői szempontok.**
- Pável Magda: Életesemények lelki zavarai I. (176-185)
- Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. (116-118, 119-120, 121-123, 124-126.)
- Török Szabolcs (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III. SE – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány*, Budapest, 2003. (112-114; 115-118; 119-127; 128-136)

Ajánlott irodalom:

- Middleton, K.: Első lépések. Kiút a szorongásból. Harmat, 2014.
- Sámuel Pfeifer: Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon? Koinonia, Kolozsvár, 2000. (69-80)
- 5. A kényszeres zavar. A posttraumás stressz zavar. Generalizált szorongásos zavar. Segítői szempontok.**
- Pável Magda: Életesemények lelki zavarai I. (176-185)
- Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. (136-137, 138-141, 144-148.)
- Török Szabolcs (szerk.): Életesemények lelki zavarai III. (112-114; 115-118; 119-127; 128-136)

Ajánlott irodalom:

- Sámuel Pfeifer: Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon? Koinonia, Kolozsvár, 2000. (69-80)
- 6. Személyiségzavarok: a paranoid, szkizoid, antiszociális, hisztrionikus, a környezetre háruló teher, és a segítői szempontok.**
- Ratkóczi Éva: Életesemények lelki zavarai II. (224-227, 228-234; 235-239, 218-223; 158-164)
- Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. (311-321, 325-327.)
- 7. Személyiségzavarok: elkerülő, dependens, kényszeres, passzív-agresszív személyiségzavar jellemzői, a környezetre háruló teher, és a segítői szempontok.**
- Ratkóczi Éva: Életesemények lelki zavarai II. (141-147; 165-169; 147-158; 172-178)
- Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. (331-336, 337-339).

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Pável M. *Életesemények lelki zavarai I.*
- Ratkóczi É. *Életesemények lelki zavarai II.*
- Török Sz. (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.*
- Dr. John W. Barnhill, M.D. (szerk.) (2014) *DSM 5 klinikai esettanulmányok*. Oriold és társai. Budapest.
- Sámuel Pfeifer (2000). Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon? Koinonia, Kolozsvár. 115-117; 125-141.
- Tomcsányi T., Fodor L. (1990). Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás. In: Jelenits, I., Tomcsányi T. (szerk.) *Egymás közt - egymásért*. HÍD CsSK és a Szeged-Csanádi püspökség kiadása. 19-44.
- Fekete S.(1991) *Segítő foglalkozások kockázatai - Helper szindróma és burnout jelenség*. Psychiatria Hungarica, 1991. VI. évf. 17-19.
- Ónody S. (2001) *Kiegészítő tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei*. Új Pedagógiai Szemle. 5. sz. 80-85.

Ajánlott irodalom:

- Sámuel Pfeifer (2000). *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár. 69-80., 99-104., 105-110.
- Mayfield, S. (2014). Első lépések. A gyász feldolgozása. Harmat.
- Atkinson, S. (2014). Első lépések. Kiút a depresszióból. Harmat.

- Middleton, K. (2014). Első lépések. Kiút a szorongásból. Harmat.
- Middleton, K., Smith, J. (2013). Első lépések. Kiút az étkezési zavarokból. Harmat.
- Mc.Mahon, J. (2014). Első lépések. Kiút az alkoholproblémából. Harmat.
- Ustok, L., Highhes, J. (2015). Első lépések. Kiút a játékszenvedélyből. Harmat.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: A lelki működés zavarai, krízisintervenció és gyászfeldolgozás II.
Rövidített neve: **Lelki zavarok II.**
Angol neve: Mental disorders, crisis intervention and the process of mourning II.
Német neve: Seelische Störungen der Lebensereignisse, Krisisintervention, Trauerprozess II.
Kódja: MIKOMENT014_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Török Szabolcs János, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Harmatta János, pszichiáter, senior szaktanácsadó (SE EKK Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 8 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: A lelki működés zavarai, krízisintervenció és gyászfeldolgozás I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT014_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**
A humán foglalkozások szempontjából leglényegesebb pszichopatológiai alapismeretek nyújtása, a lelki betegségek olyan megismertetése, amely azok felismerését, valamint a mentálhigiénés segítő kapcsolatot szolgálja.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Pszichoszomatikus betegségek;
- Határesetek;
- Pszichózisok;
- Szenvedélybetegségek;
- A beteg emberekkel, lelki zavarokkal küzdőkkel történő kapcsolatteremtés és a segítségnyújtás;
- Segítő szindróma és kiégés a segítő kapcsolatban;
- A mentálhigiénés segítő kapcsolat sajátosságai és a megelőzés lehetőségei

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató alapvető pszichopatológia ismeretekkel rendelkezik.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **alírá**s, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi alírás megszerzésének a **feltétele:** előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:
kollokvium – szóbeli vizsga

Tételsor:

- 1. A borderline személyiségzavar keletkezése, személyiségjegyei, kialakulásuk és a segítői szempontok. Segítői megfontolások**
 - Ratkóczi Éva: Életesemények lelki zavarai II. (191-202; 205-217)
 - Török Szabolcs (szerk.): Életesemények lelki zavarai III. (141-144)
 - Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. 321-324.
- 2. A nácisztikus személyiségzavar keletkezése, személyiségjegyei, kialakulásuk és a segítői szempontok.**
 - Ratkóczi Éva: Életesemények lelki zavarai II. (178-186; 189-190)
 - Török Szabolcs (szerk.): Életesemények lelki zavarai III. (141-144)
 - Barnhill, J.W. (szerk.): DSM-5 klinikai esettanulmányok. Oriold és Társa, 2014. 328-330.

- 3. Pszichotikus zavarok: a paranoid zavar és a szkizofrénia jellemzői, tünetei, lefolyása, kezelési szempontjai és a segítő szempontok.**
- Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* (209-221; 244-254; 255-274)
 - Barnhill, J.W. (szerk.): *DSM-5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és Társa, 2014. 21-34.
 - Török Szabolcs (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.* (145-151; 159-161)
- Ajánlott irodalom:*
- Sámuel Pfeifer: *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár, 2000. (115-117; 125-141)
- 4. Evészavarok (anorexia nervosa, bulimia nervosa és az orthorexia) keletkezése, előfordulása, jellemzőik és a segítői szempontok.**
- Barnhill, J.W. (szerk.): *DSM-5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és Társa, 2014. (210-213, 214-216.)
 - Török Szabolcs (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.* (77-79)
 - Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* (204-208)
- Ajánlott irodalom:*
- Middleton, K., Smith, J.: *Első lépések. Kiút az étkezési zavarokból.* Harmat, 2013.
- 5. Impulzuskontroll zavarok keletkezése, előfordulása, jellemzőik és a segítői szempontok.**
- Barnhill, J.W. (szerk.): *DSM-5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és Társa, 2014. 279-282.
 - Török Szabolcs (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.* (77-79)
 - Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* (204-208)
- Ajánlott irodalom:*
- McMahon, J.: *Első lépések. Kiút az alkoholproblémából.* Harmat, 2014.
 - Ustok, L., Highhes, J.: *Első lépések. Kiút a játékszenvedélyből.* Harmat, 2015.
- 6. Pszichoszomatikus zavarok. Jellemzése, formái, elméleti alapok, főbb zavarok jellemzése. Segítői szempontok.**
- Török Sz. (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.* (11-60)
 - Barnhill, J.W. (szerk.): *DSM-5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és Társa, 2014. 188-190.
- 7. A lelki krízis. Krízisek keletkezése és a krízisintervenció**
- Pável Magda: *Életesemények lelki zavarai I.* (149-175)
 - Török Szabolcs (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.* (95-110; 162-165)
- Ajánlott irodalom:*
- Sámuel Pfeifer: *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár, 2000. (105-110)
- 8. Kiegészítés és segítő szindróma**
- Tomcsányi Teodóra – Fodor László: *Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás.* In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): *Egymás közt – egymásért.* HÍD CsSK és a Szeged-Csanádi püspökség kiadása, 1990. (19-44)
 - Fekete S.: *Segítő foglalkozások kockázatai – Helfer szindróma és burnout jelenség.* *Psychiatria Hungarica*, 1991. VI. évf. 17-19.
 - Ónody S.: *Kiegészítő tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei.* *Új Pedagógiai Szemle*, 2001. 5. sz. 80-85.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Pável M. *Életesemények lelki zavarai I.*
- Ratkóczi É. *Életesemények lelki zavarai II.*
- Török Sz. (szerk.): *Életesemények lelki zavarai III.*
- Dr. John W. Barnhill, M.D. (szerk.) (2014) *DSM 5 klinikai esettanulmányok.* Oriold és társai. Budapest.
- Sámuel Pfeifer (2000). *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár. 115-117; 125-141.
- Tomcsányi T., Fodor L. (1990). *Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás.* In: Jelenits, I., Tomcsányi T. (szerk.) *Egymás közt - egymásért.* HÍD CsSK és a Szeged-Csanádi püspökség kiadása. 19-44.
- Fekete S.(1991) *Segítő foglalkozások kockázatai - Helfer szindróma és burnout jelenség.* *Psychiatria Hungarica*, 1991. VI. évf. 17-19.
- Ónody S. (2001) *Kiegészítő tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei.* *Új Pedagógiai Szemle*. 5. sz. 80-85.

Ajánlott irodalom:

- Sámuel Pfeifer (2000). *Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?* Koinonia, Kolozsvár. 69-80., 99-104., 105-110.
- Mayfield, S. (2014). *Első lépések. A gyász feldolgozása.* Harmat.

- Atkinson, S. (2014). Első lépések. Kiút a depresszióból. Harmat.
- Middleton, K. (2014). Első lépések. Kiút a szorongásból. Harmat.
- Middleton, K., Smith, J. (2013). Első lépések. Kiút az étkezési zavarokból. Harmat.
- Mc.Mahon, J. (2014). Első lépések. Kiút az alkoholproblémából. Harmat.
- Ustok, L., Highhes, J. (2015). Első lépések. Kiút a játékszenvedélyből. Harmat.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Segítő kapcsolat I.
Rövidített neve: Segítő I.
Angol neve: Counseling skills I.
Német neve: Helfende Beziehung I.
Kódja: MIKOMENT021_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
D. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 17 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A hallgatók ismerjék meg és szerezzenek gyakorlatot a segítő kapcsolat szerteágazó módszertanában, legyenek felkészülve a segítő kapcsolat egyes veszélyforrásaira, alkalmazni tudják mindezeket szakmai környezetben. Ismerjék fel a kliens belső erőforrásait, szerezzenek ismereteket a segítés, önségítés elméleteiről, a mentálhigiénés segítő kapcsolat és pszichoterápiás segítő kapcsolat sajátosságairól.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A félévben elsajátítandó ismeretek fókuszában a nondirektív segítő kapcsolat és beszélgetés alapvető elemeinek megismerése áll;
- Nondirektív szemlélet;
- Érzelmi visszatükrözés módszertani alapjai;
- A segítő kapcsolat keretei;
- A direkt tanácsadás és az elszett segítségnyújtás alternatívái.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: **egy** saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja és **a képzési alkalmak számával megegyező reflexió.**

Tartalma:

A félév során **egy legalább 10-12 beszédfordulatot tartalmazó**, saját tevékenységi körben felvett **jegyzőkönyv** benyújtása, amely megfelel a csoportban elvárt formai követelményeknek.

Ezen felül az elméleti vizsgára feladott szakirodalomból (ld. Segédletek; kötelező irodalom) *minden hónapban el kell olvasni a félév során megadott szakirodalmat*, amelyről ½-1 oldalas *személyes jegyzetet* kell készíteni, és beadni a csoportvezetőknek a szemináriumi órán. A személyes jegyzet szempontjai: Mi lelkesíti a hallgatót a szöveg olvasása kapcsán? Mi az, amivel birkózik, ami kérdéseket vet fel a hallgatóban?
Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való részvétel, sikeres zárthelyi dolgozat a kötelező irodalom alapján. (a zárthelyi dolgozat időpontja, pótlásának, javításának lehetőségei a félév eleji tájékoztatás része)

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemközt: példák a sikeres lelkigondozásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkigondozói és lelkivezetői alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Segítő kapcsolat II.
Rövidített neve: Segítő II.
Angol neve: Counseling skills II.
Német neve: Helfende Beziehung II.
Kódja: MIKOMENT021_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 17 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
-------------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Segítő kapcsolat I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT021_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:
A hallgatók ismerjék meg és szerezzenek gyakorlatot a segítő kapcsolat szerteágazó módszertanában, legyenek felkészülve a segítő kapcsolat egyes veszélyforrásaira, alkalmazni tudják mindezeket szakmai környezetben. Ismerjék fel a kliens belső erőforrásait, szerezzenek ismereteket a segítés, önségítés elméleteiről, a mentálhigiénés segítő kapcsolat és pszichoterápiás segítő kapcsolat sajátosságairól.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Módszertani elmélyítés;
- Érintődés és bevonódás felismerése és kezelése;
- Határtartás;
- Kimondott és latens érzések felismerése és visszatükrözése;
- Segítő beszélgetés különböző élethelyzetben lévő klienssel.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: **egy saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja és egy helyben (külső terepen) készített jegyzőkönyv.**

Tartalma:

Egy saját tevékenységből hozott, **legalább három** találkozásból álló segítő kapcsolati **jegyzőkönyv.**

Ezen kívül egy helyben **(külső terepen) készített** beszélgetés-jegyzőkönyv.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való részvétel, sikeres zárthelyi dolgozat, a külső terepen lefolytatott sikeres vizsga (legalább 80 %-os nondirektivitás) (a zárthelyi dolgozat időpontja, pótlásának, javításának lehetőségei a félév eleji tájékoztatás része)

Ez a stúdium annak visszajelzését is szolgálja, hogy a hallgató megfelelő ütemben (e szakképzés keretein belül) képes-e segítő kapcsolatot folytatni, és elsajátítani a képzés által elvárt non-direktív attitűdöt. A félév végén e követelmények teljesítését mérlegeli az oktató a stúdium teljesítésének aláírásakor.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.

- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkipozóói beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemközt: példák a sikeres lelkipozóásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkipozóói és lelkipozóói alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Segítő kapcsolat III.
Rövidített neve: Segítő III.
Angol neve: Counseling skills III.
Német neve: Helfende Beziehung III.
Kódja: MIKOMENT021_3M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Segítő kapcsolat II.
Tantárgy kódja: MIKOMENT021_2M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:
A hallgatók a Segítő kapcsolat elmélete és a Segítő kapcsolat I-II. stúdiumok anyagára építve tovább fejleszthetik a segítő kapcsolat módszertanát, továbbá elmélyedhetnek egy-egy speciális területen: veszteség feldolgozást támogató segítő kapcsolat, gyermekek között végzett segítő beszélgetés, egyházi kontextusban végzett segítő beszélgetés, krízis helyzetben végzett segítő beszélgetés, speciális intézményekben végzett segítő beszélgetés.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Kreatív technikák a segítő beszélgetésben;
- Tükrözésen túli technikák;
- Mélyülés a segítő beszélgetésben;
- Több alkalmas segítő kapcsolat;
- Villámbeszélgetések;
- Segítő beszélgetés és spiritualitás;
- Alaptevékenység és segítő beszélgetés;
- Gyerekek és fiatalok között folytatott segítő beszélgetés.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: **egy** saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja.

Tartalma: A hallgatók a *Segítő kapcsolat elmélete* és a *Segítő kapcsolat I-II.* stúdiumok anyagára építve a segítő kapcsolat módszertanának **saját alaptevékenységükbe való integrálására** kapnak lehetőséget a szemináriumi csoportmunka és a jegyzőkönyvek feldolgozása által.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:
a szemináriumokon való részvétel, valamint a leadott segítő beszélgetés alapján.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF –Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.

- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemközt: példák a sikeres lelkigondozásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkigondozói és lelkivezetői alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Segítő kapcsolat IV.
Rövidített neve: Segítő IV.
Angol neve: Counseling skills IV.
Német neve: Helfende Beziehung IV.
Kódja: MIKOMENT021_4M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 12 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
-------------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Segítő kapcsolat III.
Tantárgy kódja: MIKOMENT021_3M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A hallgatók a Segítő kapcsolat elmélete és a Segítő kapcsolat I-III. stúdiumok anyagára építve tovább fejleszthetik a segítő kapcsolat módszertanát, továbbá elmélyedhetnek egy-egy speciális területen: veszteség feldolgozást támogató segítő kapcsolat, gyermekek között végzett segítő beszélgetés, egyházi kontextusban végzett segítő beszélgetés, krízis helyzetben végzett segítő beszélgetés, speciális intézményekben végzett segítő beszélgetés.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Kreatív technikák a segítő beszélgetésben;
- Tükrözésen túli technikák;
- Mélyülés a segítő beszélgetésben;
- Több alkalmas segítő kapcsolat;
- Villámbeszélgetések;
- Segítő beszélgetés és spiritualitás;
- Alaptevékenység és segítő beszélgetés;
- Gyerekek és fiatalok között folytatott segítő beszélgetés.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: egy saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja.

Tartalma: A III. félévet folytatva, ebben a félévben is a segítő kapcsolat módszertanának **saját alaptevékenységeitbe való integrálása** van a fókuszban, a szemináriumi csoportmunka és a jegyzőkönyvek feldolgozása által.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:
a szemináriumokon való részvétel, valamint a leadott segítő beszélgetés alapján.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF –Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.

- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkigondozói beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemközt: példák a sikeres lelkigondozásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkigondozói és lelkivezetői alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Segítő kapcsolat intenzív heti műhely
Rövidített neve: Intenzív hét
Angol neve: Counseling skills - intensive group work
Német neve: Helfende Beziehung - Workshop in der Intensivwoche
Kódja: MIKVMEN029_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 40 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 0
-------------------------------------	---	--------------------------------	---------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Segítő kapcsolat I-II.
Tantárgy kódja: MIKOMENT021_1M és MIKOMENT021_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):
1. Szak neve: EKK MHI Mentálhigiénés lelkipogozó szakirányú továbbképzési szak
Tantárgy neve: Intenzív heti műhely I. Segítő kapcsolati módszerek és lelkipogozói kapcsolat
Tantárgy rövidített neve: Segítő kapcsolat műhely
Kódja: MIKOMHL057_1M
Jelleg: kötelezően választható
Tárgyfélév: 2. (tavaszi)

Tantárgy célkitűzése:
A hallgatók a képzés során egy alkalommal egyhetes csoportos foglalkozáson vesznek részt. Ennek keretében segítő beszélgetés jegyzőkönyvek elemzésével mélyítik el ismereteiket a segítő kapcsolat területén, és foglalkoznak az "itt és most" csoporthelyzetben felmerülő kérdésekkel és problémákkal. A hét specifikuma a nondirektív szemlélet fejlesztése, eszközrendszerének bővítése, fókuszban a segítő és a kliens között kialakuló segítő kapcsolattal és a folyamattal. A cél a hallgatók motivációs, tudás-, érdeklődési, ismeret-, készség- és tapasztalati szintjének, illetve a képzés témáinak, koncepciójának, módszereinek átdolgozása. Az évfolyam kohéziójának növelése, a bizalmi szint emelése, a közös egyhetes élmény segítségével a személyes motiváltság növelése a munka elmélyítése érdekében.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

- a segítő kapcsolat keretei és a szerződés;
- a beszélgetés központi témái;
- szakmai kompetenciahatárok felismerése;
- saját működésmódra való reflexió;
- segítői szerep stabilitása;
- rálátás a segítő folyamatra;
- a nondirektív és szakmaspecifikus eszköztár tudatos használata.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: egy saját terepen készült, három alkalmas segítő beszélgetés dokumentációja.

Jelenléti kötelezettség: tömbösített csoportfoglalkozás, melyen a teljes jelenlét kötelező. Hiányzás esetén a tantárgy az EKK MHI Mentálhigiénés lelkipogozó szakirányú továbbképzési szakon meghirdetett Segítő kapcsolat műhely (MIKOMHL057_1M) stúdium felvételével teljesíthető.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a tömbösített szemináriumon való részvétel, valamint egy saját terepen készült három alkalmas segítő beszélgetés dokumentációja.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkipálczóói beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkipálczóói beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemközti: példák a sikeres lelkipálczóásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkipálczóói és lelkipálczóói alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: **Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben I.**
Rövidített neve: **Szervezeti folyamat I.**
Angol neve: Basic concepts of organisational development and leadership I.
Német neve: Grundbegriffe der Organisationsentwicklung und der Führung in mentalhygienisch orientiertem Ansatz I.
Kódja: MIKOMENT022_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Goda Gyula mentálhigiénés szakember, senior tréner, szervezetfejlesztő

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
----------------------------------	---	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Alapvető szervezeti és vezetői ismeretek elsajátítása a szervezet mentálhigiénés működésének biztosítása érdekében. Megismertet az egyéni, csoportos, szervezeti magatartás jellegzetességeivel, valamint azokkal az eszközökkel, amelyekkel jobb szervezeti teljesítmény érhető el, tudatos segítői tevékenység generálható. Fejleszti a vezetői készségeket, segíti a problémahelyzetek szituációs elemzését, valamint a vezetői jövőkép kialakítását és átadását. Mentálhigiénés esettanulmányok segítségével mutatja be a szervezés, erőforrás-tervezés, ellenőrzés szükségességét, valamint a környezettel való kapcsolatot.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Bevezetés a szervezeti rendszerek és folyamatok fejlesztésébe;
- Szervezeti stratégia;
- Stratégiai modellek;
- A problémamegoldó folyamatok kísérése;
- Az egyéni, családi, csoport- és szervezeti szintű beavatkozások.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: vezetői és szervezetifolyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:

kollokvium – **írásbeli vizsga**

Témakörök:

- I. Szervezetek felépítése, keletkezése és stratégiája
- II. Szervezetek működése, kultúrája, szervezeti diagnózis
- III. Változások a szervezetben
- IV. Vezetői készségek

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Csíkszentmihályi M. (2015) *Flow – Az áramlat*. Akadémiai Kiadó
- Goda Gy. (2015). *Oktatói segédanyag a Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben című tantárgyhoz (Kézirat)*
- R.S. Kaplan, D.P. Norton (2002). *A stratégiaalközpontú szervezet*. Panem Kft.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: **Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben II.**
Rövidített neve: **Szervezeti folyamat II.**
Angol neve: Basic concepts of organisational development and leadership II.
Német neve: Grundbegriffe der Organisationsentwicklung und der Führung in mentalhygienisch orientiertem Ansatz II.
Kódja: MIKOMENT022_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Goda Gyula mentálhigiénés szakember, senior tréner, szervezetfejlesztő

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: szigorlat	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT022_2M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Alapvető szervezeti és vezetői ismeretek elsajátítása a szervezet mentálhigiénés működésének biztosítása érdekében. Megismertet az egyéni, csoportos, szervezeti magatartás jellegzetességeivel, valamint azokkal az eszközökkel, amelyekkel jobb szervezeti teljesítmény érhető el, tudatos segítői tevékenység generálható. Fejleszti a vezetői készségeket, segíti a problémahelyzetek situációs elemzését, valamint a vezetői jövőkép kialakítását és átadását. Mentálhigiénés esettanulmányok segítségével mutatja be a szervezés, erőforrás-tervezés, ellenőrzés szükségességét, valamint a környezettel való kapcsolatot.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Vezetéstudomány;
- Vezetési stílusok;
- Vezetői készségek (motiválás, delegálás, coaching);
- Konfliktuskezelési stratégiák
- Önérvényesítés;
- Vezetői kommunikáció (MBTI);
- A vezetés lehetőségei és a vezetés mentálhigiénéje

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: vezetői és szervezetifolyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:

szigorlat – **szóbeli szigorlat**

A szóbeli vizsga anyaga mind az I. félév tananyagát és témaköreit, mind a II. félév tananyagát és témaköreit tartalmazza A és B tétel formájában.

Tételsor:

“A” Tételek

1. Ismertesd a szervezetfejlesztés folyamatát, céljait, lépéseit! Fejezd ki egy példán keresztül, (pl. a saját szervezetedben) hogyan nézne ki egy ilyen folyamat?
2. Mutasd be az egyéni és szervezeti fejlesztési folyamat hasonlóságait és különbözőségeit!

3. Ismertesd a tanult szervezeti felépítési formákat, lehetséges struktúrákat, és azok jellemzőit! (lineáris, mátrixos modell)!
4. Ismertesd Downey vezetői szerepekről szóló modelljét!
5. Ismertesd Schattenhofer csoport dinamikai modelljét, szerepét, elméletét a csoportdinamikai fejlődésben.
6. Mi a diagnosztika helye és célja szervezetfejlesztési folyamatban? Milyen diagnosztikus eljárásokat, eszközöket ismersz?
7. Ismertesd a vezetői coaching folyamatát, szokásos kereteit és célját, a Grow modellt, valamint a vezető egyéb fejlesztési eszközeit! Mi a különbség a vezetői coaching és a külső tanácsadó által végzett coaching folyamat között?
8. Melyek a hard (feladatmegoldás) és a soft (csoportalakulás) folyamat lépései?
9. Ismertesd a SWOT modell-t! Mikor mire használhatjuk? Jellemezd több szinten való működését! (használhatsz példát a bemutatására)
10. Ismertesd a BOS modell-t! Mikor mire használhatjuk? Jellemezd több szinten való működését! Milyen jellemző példáit ismered az alkalmazásának?
11. Ismertesd az empowerment koncepció lényegét, lépéseit, működtetésének eredményeit! Hozz példát megvalósítására vagy felhasználási lehetőségére (akár a saját szervezetedből)!
12. Fejtsd ki, hogyan használhatjuk a HS-t a szervezeti kultúra felmérésére és fejlesztésére!

“B” Tételek

1. Milyen feladatkiadási és delegálási gyakorlatot határoz meg a szituatív vezetés modellje, azaz mit jelent a feladatkiadás a különböző vezetési stílusok szerint?
2. Milyen motiválási gyakorlatot határoz meg a szituatív vezetés modellje, azaz mit jelent a motiválás a különböző vezetési stílusok szerint?
3. Ismertesd az asszertivitás fogalmát és a tanult asszertív technikákat!
4. Ismertesd a szituatív vezetés modelljét, felépítését és alkalmazási lehetőségét (Mayo, Blanchard - Hershey)!
5. Mutasd be a delegálás folyamatát, lépéseit!
6. Ismertesd az MBTI kommunikációs modellt!
7. Mit takar a motiváció fogalma? Sorold fel, a motiváció tartalom- és folyamatelméleteit! Milyen motivációs lehetőség és gyakorlatod van a magad munkahelyén?
8. Mutasd be a kritikaadás és fogadás asszertív technikáit!
9. Milyen konfliktuskezelési stratégiákat határoz meg Kilmann és Thomas elmélete?
10. Mutasd be Maslow, Herzberg és McLelland motivációelméleteit!
11. Melyek a konfliktuskezelés lépései?
12. Mit jelentenek Gordonnál a következő fogalmak: aktív hallgatás, én-üzenet, te-üzenet, problémagazda, érzelmi árvíz?

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Ujhelyi M. (2002). Az emberi erőforrás-fejlesztés gyakorlata és a szervezetfejlesztés. *Competitio*, I.1, 114-125.
- Roman Tschappeler, Mikael Krogerus (2012). *52 döntési modell – A stratégiai gondolkodás kézikönyve*. HVG Kiadó Rt.
- Goda Gy. (2015). *Oktatói segédanyag a Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben című tantárgyhoz (Kézirat)*

Ajánlott irodalom:

- Fekete M., Mészáros Á. (szerk.) (2007). *Balanced Scorecard a gyakorlatban*. IFUA Horváth & Partners Kiadó.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: A mentálhigiéné színterei
Rövidített neve: Színterek
Angol neve: Fields of community mental health
Német neve: Felder der Mentalhygiene
Kódja: MIKOMENT030_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Széman Zsuzsanna, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Gombocz János, egyetemi tanár (TE, Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék)
Pál Ferenc, mentálhigiénés szakember
Vecsei Miklós, történész, szociálpolitikus

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A közösségi lélekvédelem mikro- és makro-szintű összefüggéseinek bemutatása a hivatásokat leképező intézményrendszerek és csoportosulások szintjén. Az intézményrendszerek közül - példaként - a pedagógiai, a szociális, és az egyházi szféra mentálhigiénés lehetőségeinek elemzése.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Mentálhigiéné és egyház;
- Mentálhigiéné és pedagógia;
- Mentálhigiéné és hajléktalanság.
- Mentálhigiénés intervenciók lehetőségei.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: egy beadandó dolgozat a mentálhigiéné intervenciók lehetőségeiről egy választott specifikus területen (pl. szociális, pedagógiai, egyházi stb.)

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, az írásbeli beadandó dolgozat egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Hajléktalanügyi stratégia (letölthető a www.hajlektalanokert.hu honlapról)
- Szociális Charta (letölthető a www.hajlektalanokert.hu honlapról)
- Gyuris T., Oross J. (1999). Tények és hátterük. Rövid áttekintés a magyarországi hajléktalan ellátásról. In *Periféria füzetek*, 3, Homlessness in Europe International Conference, Hajszolt, 3-25.
- Gombocz J. (2004). A mentálhigiénés végzettségű pedagógus. *Embertárs*, 2, 196-207.

Ajánlott irodalom:

- Oross J. (2001). A hajléktalanság kezelése Magyarországon. In *Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához*. Második átdolgozott kiadás, Bp. Szociális Szakmai Szövetség. 104 -139
- Albert F., Dávid B. (2001). *Ha elszakad a háló... A hajléktalanság kapcsolathálózati megközelítésben*. Új mandátum, 2001
- Pik K. (1995). Kik a hajléktalanok és mit tehetünk értük? *Esély*, 5, 60-81.
- Komáromi É. (1993). A hajléktalanság mentálhigiénéje. In *Szenvedélybetegségek*, 1993, 5. (381-390.), Periferia Seria 6. (3-32.)

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: A segítő kapcsolat elmélete
Rövidített neve: Segítő elmélet
Angol neve: Theory of counseling
Német neve: Theorie der helfenden Beziehungen
Kódja: MIKOMENT023_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Harmatta János, pszichiáter, senior szaktanácsadó (SE EKK Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Pál Ferenc, mentálhigiénés szakember

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	---	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A hallgatók ismerjék meg a segítő kapcsolat elméleti hátterét, a különböző korosztályok és élethelyzetek között végzett segítő kapcsolat speciális ismérveit, módszereit, legyenek felkészülve a segítő kapcsolat egyes veszélyforrásaira, alkalmazni tudják mindezeket szakmai környezetben. Ismereteket szereznek a segítés, önsegítés elméleteiről, a mentálhigiénés segítő kapcsolat és pszichoterápiás segítő kapcsolat sajátosságairól.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A direktív és nondirektív segítő kapcsolat elemeinek elsajátítása;
- A segítő kapcsolat keretei,
- A segítő kapcsolat keretei;
- Érintődés a segítő kapcsolatban;
- Határtartás
- Segítő beszélgetés különböző élethelyzetben lévő klienssel.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására, problémamegoldó készség fejlesztésére, mentálhigiénés konzultációra, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények:
kollokvium – **írásbeli vizsga**

Témakörök:

- A direktív és nondirektív segítő kapcsolat elemeinek elsajátítása;
- A segítő kapcsolat keretei,
- A segítő kapcsolat keretei;
- Érintődés a segítő kapcsolatban;
- Határtartás
- Segítő beszélgetés különböző élethelyzetben lévő klienssel.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Riemann F. (2003). *A félelem alaptípusai*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Faber, H. (2002). *A lelkipozózi beszélgetés lélektana*. Budapest: Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- H. Faber – E. van der Schoot: *A lelkipozózi beszélgetés lélektana*, Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III., Budapest 2002.

Ajánlott irodalom:

- Geest, Hans van der (2004). *Négyszemkört: példák a sikeres lelkipozózásra*. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Dialógus (Párbeszéd) Alapítvány.
- Ferris, Margaret (2004). *Együttérzés: lelkipozózi és lelkipozózi alapismeretek keresztény segítők számára*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). *Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben*. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Mentálhigiénés vezetés szeminárium I.
Rövidített neve: Vezetés szeminárium I.
Angol neve: Mental health oriented leadership seminar I.
Német neve: Seminar Mentalhygienisch orientierte Führung I.
Kódja: MIKOMENT024 1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Adott szervezet működésének átláthatóvá tétele a szervezeti rendszerelemek felállításával. Megismertetni a hallgatókkal azokat a saját kompetenciáikon belüli lehetőségeket, amelyekkel hatékony intervenciókat foganatosíthatnak ahhoz, hogy probléma megoldási folyamatok kezdődhessenek.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Az előadáson elhangzottak saját szervezeti példán keresztül történő gyakorlati elemzése;
- Fejlesztési program kialakítása (szervezeti diagnózis, célok meghatározása) – a segítő lehetőségeinek és eszközeinek meghatározásával.
- A problémamegoldás folyamata, alkalmazható stratégiák kialakítása a hozott konkrét szituációk alapján.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: a tanult tartalmakra reflektáló esszé leadása

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Ujhelyi M. (2002). Az emberi erőforrás-fejlesztés gyakorlata és a szervezetfejlesztés. *Competitio*, I.1, 114-125.
- Roman Tschappeler, Mikael Krogerus (2012). *52 döntési modell – A stratégiai gondolkodás kézikönyve*. HVG Kiadó Rt.
- *Goda Gy. (2015). Oktatói segédanyag a Vezetési és szervezeti folyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénés megközelítésben című tantárgyhoz (Kézirat)*

Ajánlott irodalom:

- Fekete M., Mészáros Á. (szerk.) (2007). *Balanced Scorecard a gyakorlatban*. IFUA Horváth & Partners Kiadó.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Mentálhigiénézés vezetés szeminárium II.
Rövidített neve: Vezetés szeminárium II.
Angol neve: Mental health oriented leadership seminar II.
Német neve: Seminar Mentalhygienisch orientierte Führung II.
Kódja: MIKOMENT024_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 7 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: Mentálhigiénézés vezetés szeminárium I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT024_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Adott szervezet működésének átláthatóvá tétele a szervezeti rendszerelemek felállításával. Megismertetni a hallgatókkal azokat a saját kompetenciáikon belüli lehetőségeket, amelyekkel hatékony intervenciókat fogantatosíthatnak ahhoz, hogy probléma megoldási folyamatok kezdődhessenek.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Vezetéstudomány;
- Stratégia, stratégiai modellek;
- Vezetési stílusok;
- Vezetői készségek (motiválás, delegálás coaching);
- Konfliktuskezelési stratégiák, önérvényesítés, vezetői kommunikáció (MBTI).
- A problémamegoldó folyamatok kísérése; az egyéni, családi, csoport- és szervezeti szintű beavatkozások;
- A vezetés lehetőségei és a vezető mentálhigiénéje.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: vezetői és szervezetifolyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: a tanult tartalmakra reflektáló esszé leadása

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Ujhelyi M. (2002). Az emberi erőforrás-fejlesztés gyakorlata és a szervezetfejlesztés. *Competitio*, I.1, 114-125.
- Roman Tschappeler, Mikael Krogerus (2012). *52 döntési modell – A stratégiai gondolkodás kézikönyve*. HVG Kiadó Rt.
- Goda Gy. (2015). *Oktatói segédanyag a Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiénézés megközelítésben című tantárgyhoz (Kézirat)*

Ajánlott irodalom:

- Fekete M., Mészáros Á. (szerk.) (2007). *Balanced Scorecard a gyakorlatban*. IFUA Horváth & Partners Kiadó.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés I.
Rövidített neve: Pszichodráma I.
Angol neve: Professional role development I.
Német neve: Berufliche Rollenentwicklung I.
Kódja: MIKOMENT002_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 35 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Már megtörtént vagy folyamatban levő, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével. Az aktuális, csoportba behozott problémák, kérdések határozzák meg az adott témakört. Az érintett területek elsősorban a munka, a hivatás, továbbá a család, valamint a képzés itt és most helyzeteiből származnak segítve a csoportfolyamatokra való rálátást is.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Egyéni élettörténetek és a hivatásgyakorlás közben megtapasztalt helyzetek feldolgozása pszichodráma módszerének segítségével.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató csoportlélektani alapismeretek birtokában van, képes krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére, csoportépítésre.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: Egyéni írásos reflexió a dráma-folyamatról.

Jelenléti kötelezettség: a 4 félév alatt legfeljebb 13 órát lehet hiányozni. A 10%-ot meghaladó hiányzás pótlása nem lehetséges, ebben az esetben újra fel szükséges venni a hallgatónak a tantárgy mind a 4 tárgyfélévét az új évfolyammal.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés II.
Rövidített neve: Pszichodráma II.
Angol neve: Professional role development II.
Német neve: Berufliche Rollenentwicklung II.
Kódja: MIKOMENT002_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 35 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
-------------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT002_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Már megtörtént vagy folyamatban levő, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével. Az aktuális, csoportba behozott problémák, kérdések határozzák meg az adott témakört. Az érintett területek elsősorban a munka, a hivatás, továbbá a család, valamint a képzés itt és most helyzeteiből származnak segítve a csoportfolyamatokra való rálátást is.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Egyéni élettörténetek és a hivatásgyakorlás közben megtapasztalt helyzetek feldolgozása pszichodráma módszerének segítségével.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató csoportlélektani alapismeretek birtokában van, képes krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére, csoportépítésre.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: Egyéni írásos reflexió a dráma-folyamatról.

Jelenléti kötelezettség: a 4 félév alatt legfeljebb 13 órát lehet hiányozni. A 10%-ot meghaladó hiányzás pótlása nem lehetséges, ebben az esetben újra fel szükséges venni a hallgatónak a tantárgy mind a 4 tárgyfélévét az új évfolyammal.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:
Kötelező irodalom: -

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés III.
Rövidített neve: Pszichodráma III.
Angol neve: Professional role development III.
Német neve: Berufliche Rollenentwicklung III.
Kódja: MIKOMENT002_3M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 35 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés II.
Tantárgy kódja: MIKOMENT002_2M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Már megtörtént vagy folyamatban levő, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével. Az aktuális, csoportba behozott problémák, kérdések határozzák meg az adott témakört. Az érintett területek elsősorban a munka, a hivatás, továbbá a család, valamint a képzés itt és most helyzeteiből származnak segítve a csoportfolyamatokra való rálátást is.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Egyéni élettörténetek és a hivatásgyakorlás közben megtapasztalt helyzetek feldolgozása pszichodráma módszerének segítségével.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató csoportlélektani alapismeretek birtokában van, képes krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére, csoportépítésre.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: Egyéni írásos reflexió a dráma-folyamatról.

Jelenléti kötelezettség: a 4 félév alatt legfeljebb 13 órát lehet hiányozni. A 10%-ot meghaladó hiányzás pótlása nem lehetséges, ebben az esetben újra fel szükséges venni a hallgatónak a tantárgy mind a 4 tárgyfélévét az új évfolyammal.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:
Kötelező irodalom: -

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés IV.
Rövidített neve: Pszichodráma IV.
Angol neve: Professional role development IV.
Német neve: Berufliche Rollenentwicklung IV.
Kódja: MIKOMENT002_4M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 25 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
-------------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**
Tantárgy neve: Hivatásszerep-fejlesztés III.
Tantárgy kódja: MIKOMENT002_3M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Már megtörtént vagy folyamatban levő, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével. Az aktuális, csoportba behozott problémák, kérdések határozzák meg az adott témakört. Az érintett területek elsősorban a munka, a hivatás, továbbá a család, valamint a képzés itt és most helyzeteiből származnak segítve a csoportfolyamatokra való rálátást is.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Egyéni élettörténetek és a hivatásgyakorlás közben megtapasztalt helyzetek feldolgozása pszichodráma módszerének segítségével.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató csoportlélektani alapismeretek birtokában van, képes krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére, csoportépítésre.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: Egyéni írásos reflexió a dráma-folyamatról.

Jelenléti kötelezettség: a 4 félév alatt legfeljebb 13 órát lehet hiányozni. A 10%-ot meghaladó hiányzás pótlása nem lehetséges, ebben az esetben újra fel szükséges venni a hallgatónak a tantárgy mind a 4 tárgyfélévét az új évfolyammal.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:
Kötelező irodalom: -

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Tevékenységkísérés I.
Rövidített neve: Tevékenységkísérés I.
Angol neve: Reflections on practice seminar I.
Német neve: Praxisbetreuung I.
Kódja: MIKOMENT004_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:
A segítő hivatás napi gyakorlatának folyamatos, sok szempontú konzultálása, csoportszintű elemzése, különös tekintettel a szakterületen végzett munkára, valamint a hivatás gyakorlásával kapcsolatos nehézségekkel ("vakfoltok") és sikerekkel való foglalkozásra (a fölmerült problémák további feldolgozása a "saját élmény" csoportokban is folytatódhat). Kiemelten foglalkozunk a tevékenységen belül a munkahely szervezeti és vezetői kérdéseivel. A stúdium segíti a szakmai önismeret, a hivatásszemélyiség fejlődését. Rávilágít a segítő foglalkozásban dolgozók egyéni mentálhigiénéjének fontosságára. A stúdium lehetőséget ad a képzésen tanult ismeretek mindennapi gyakorlathoz kapcsolására. Elemzi a hallgatók alaphivatásának munkatevékenységeit és munkahelyi szerepeit.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Minden egyes hallgató bemutatja saját tevékenységét és azt az intézményt, amelyben dolgozik.
- A szemináriumi csoport peer-szupervíziós jelenléttel vesz részt az esethozó munkájában.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Annak az intézménynek a dokumentált bemutatása, ahol a hallgató tevékenykedik, valamint a saját tevékenységének részletes ismertetése.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való részvétel.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Tevékenységkísérés II. Rövidített neve: Tevékenységkísérés II. Angol neve: Reflections on practice seminar II. Német neve: Praxisbetreuung II. Kódja: MIKOMENT025_2M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Gábor Pál , egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
2./tavaszi	kétévente	gyakorlati jegy	12 gyakorlat	kötelező	3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Tantárgy neve: Tevékenységkísérés I. Tantárgy kódja: MIKOMENT025_1M					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A segítő hivatás napi gyakorlatának folyamatos, sok szempontú konzultálása, csoportszintű elemzése, különös tekintettel a szakterületen végzett munkára, valamint a hivatás gyakorlásával kapcsolatos nehézségekkel ("vakfoltok") és sikerekkel való foglalkozásra (a fölmerült problémák további feldolgozása a "saját élmény" csoportokban is folytatódhat). Kiemelten foglalkozunk a tevékenységben belül a munkahely szervezeti és vezetői kérdéseivel. A stúdium segíti a szakmai önismeret, a hivatásszemélyiség fejlődését. Rávilágít a segítő foglalkozásban dolgozók egyéni mentálhigiénéjének fontosságára. A stúdium lehetőséget ad a képzésen tanult ismeretek mindennapi gyakorlathoz kapcsolására. Elemzi a hallgatók alaphivatásának munkatevékenységeit és munkahelyi szerepeit.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> • Minden egyes hallgató bemutatja saját tevékenységét és azt az intézményt, amelyben dolgozik. • A szemináriumi csoport peer-szupervíziós jelenléttel vesz részt az esethozó munkájában. 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, segítő kapcsolat, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, prevenció, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.					
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Annak az intézménynek a dokumentált bemutatása, ahol a hallgató tevékenykedik, valamint a saját tevékenységének részletes ismertetése.					
Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való részvétel.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment elmélete I.					
Rövidített neve: Projekt elmélet I.					
Angol neve: Theory of field work and project management I.					
Német neve: Theorie der Feldarbeit und des Projektmanagements I.					
Kódja: MIKOMENT026_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 2 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Megismerteti a hallgatókat a közösségi alapú megelőző programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a "projektépítéssel"; a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a tömeges információk kezelésével felkészít a projektmenedzseri munkák elvégzésére.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> ● Egy mentálhigiéné akció megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: problémák definiálása, a várható akadályok beépítése a cselekvési alternatívába, a szolgáltatás konkrét társadalmi terepen történő működtetése, összehangolt team-munka a kezdetektől a befejezésig, továbbá a munka hatékonyságának értékelése. ● Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészít az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – megvalósítás – szakmai lezárás folyamatán keresztül. 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.					
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: projektötletek kelírása. Kérdések: Miért (mi az álom)?, Mit (mi a cél)?, Kiknek (célcsoport)?, SMART célok.					
Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> ● Szentjóni O. (2015) <i>Közösségi mentálhigiéné projektek tervezése</i>. Segédanyag a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Szervezetfejlesztő Szakirányú továbbképzés projektkészítési stúdiuma számára (Kézirat) ● Tomcsányi T., Csáky-Pallavicini R. (2002). A projektépítés. In: Tomcsányi T. <i>A mentálhigiéné képzés a Semmelweis Egyetemen</i>. Animula, Budapest: 117-131. 					

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment elmélete II.
Rövidített neve: Projekt elmélet II.
Angol neve: Theory of field work and project management II.
Német neve: Theorie der Feldarbeit und des Projektmanagements II.
Kódja: MIKOMENT026_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 2 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
----------------------------------	---	--------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:
Tantárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment elmélete I.
Tantárgy kódja: MIKOMENT026_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:
Megismerteti a hallgatókat a közösségi alapú megelőző programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a "projektépítéssel"; a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a tömeges információk kezelésével felkészít a projektmenedzseri munkák elvégzésére.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Egy mentálhigiénés akció megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: problémák definiálása, a várható akadályok beépítése a cselekvési alternatívába, a szolgáltatás konkrét társadalmi terepen történő működtetése, összehangolt team-munka a kezdetektől a befejezésig, továbbá a munka hatékonyságának értékelése.
- Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészít az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – megvalósítás – szakmai lezárás folyamatán keresztül.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:
Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Szentjóni O. (2015) *Közösségi mentálhigiénés projektek tervezése*. Segédanyag a Semmelweis Egyetem Mentálhigiénés Szervezetfejlesztő Szakirányú továbbképzés projekt-készítési stúdiuma számára (Kézirat)
- Tomcsányi T., Csáky-Pallavicini R. (2002). A projektépítés. In Tomcsányi T. *A mentálhigiénés képzés a Semmelweis Egyetemen*. Animula, Budapest: 117-131.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment I.
Rövidített neve: Projekt I.
Angol neve: Field work and project management I.
Német neve: Feldarbeit und Projektmanagement I.
Kódja: MIKOMENT027_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisa: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

Megismerteti a hallgatókat a közösségi alapú megelőző programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a *projektépítéssel*; a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a tömeges információk kezelésével felkészít a projektmenedzsment munkák elvégzésére.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Egy mentálhigiéné akció megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei;
- Problémák definiálása, a várható akadályok beépítése a cselekvési alternatívába;
- A szolgáltatás konkrét társadalmi terepen történő működtetése;
- Öszehangolt team-munka a kezdetektől a befejezésig, továbbá a munka hatékonyságának értékelése;
- Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészít az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – megvalósítás – szakmai lezárás folyamatán keresztül.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: egy önálló mentálhigiéné projekt megtervezése és dokumentálása.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlet alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Szentjóni O. (2015) *Közösségi mentálhigiéné projektek tervezése*. Segédanyag a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Szervezetfejlesztő Szakirányú továbbképzés projekt-készítési stúdiuma számára
- Tomcsányi T., Csáky-Pallavicini R. (2002). A projektépítés. In Tomcsányi T. *A mentálhigiéné képzés a Semmelweis Egyetemen*. Animula, Budapest: 117-131.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment II.

Rövidített neve: **Projekt II.**

Angol neve: Field work and project management II.

Német neve: Feldarbeit und Projektmanagement II.

Kódja: MIKOMENT027_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

Tantárgy neve: Terepmunka és projektmenedzsment I.

Tantárgy kódja: MIKOMENT027_1M

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Megismerteti a hallgatókat a közösségi alapú megelőző programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a *projektépítéssel*; a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a tömeges információk kezelésével felkészít a projektmenedzsment munkák elvégzésére.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Egy mentálhigiéné akció megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei;
- Problémák definiálása, a várható akadályok beépítése a cselekvési alternatívába;
- A szolgáltatás konkrét társadalmi terepen történő működtetése;
- Összehangolt team-munka a kezdetektől a befejezésig, továbbá a munka hatékonyságának értékelése;
- Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészít az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – megvalósítás – szakmai lezárás folyamatán keresztül.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Vezetői és szervezeti folyamat-fejlesztői kompetencia, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, határtartás, spontán és hivatásos közösségi támogató hálózat, érték és kultúra, empátia, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató képes a problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban, peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban, konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: egy önálló mentálhigiéné projekt megtervezése és dokumentálása.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, az ismeretek ellenőrzése pedig gyakorlati jegy formájában történik.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Szentjóni O. (2015) *Közösségi mentálhigiéné projektek tervezése*. Segédanyag a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Szervezetfejlesztő Szakirányú továbbképzés projekt-készítési stúdiuma számára
- Tomcsányi T., Csáky-Pallavicini R. (2002). A projektépítés. In Tomcsányi T. *A mentálhigiéné képzés a Semmelweis Egyetemen*. Animula, Budapest: 117-131.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Kutatási módszertan I.
Rövidített neve: Kutatás I.
Angol neve: Research methodology I.
Német neve: Forschungsmethodologie I.
Kódja: MIKOMENT015_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Szabó Tünde, tudományos segédmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 3 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 1
----------------------------------	---	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):

1. Szak neve: EKK MHI Szociális munka mesterképzési szak
Tantárgy neve: Kutatásmódszertan I.
Tantárgy rövidített neve: Kutatásmódszertan I.
Kódja: MIKOMHM079_1M
Jelleg: kötelező
Tárgyfélév: 2. (tavaszi)

Tantárgy **célkitűzése**:

Általános áttekintést ad a kvalitatív és a kvantitatív kutatási módszerekről. Betekintést ad a kutatások tervezésének, a hipotézisek felállításának a konceptualizálásnak, operacionalizálásnak és a mérés metodikájának lehetőségeibe és feladataiba. A mintavételezés és adatfeldolgozás alapvető kérdéseit veszi sorba.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Bevezetés: tudományos megismerés a társadalomtudományok területén
- Kvalitatív és kvantitatív kutatás fogalma
- Kutatások megtervezése (hipotézisek, konceptualizálás, operacionalizálás, mérési szintek)

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, interdiszciplináris együttműködés, érték és kultúra, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit és a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: hallgató által a munkája vagy mentálhigiénés tevékenységéhez kapcsolódó kutatási terv leadása, melyben megfogalmazza a kutatás célját, hipotéziseit és a választott módszert.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kutatási terv leadása.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Babbie, E. (2003) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Hatodik, átdolgozott kiadás. Balassi Kiadó. Budapest. 4-17., 32-44., 73-76., 105-110., 117-121., 124-132., 154-159.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Hatodik, átdolgozott kiadás. Balassi Kiadó. Budapest.
- Falus I. (szerk.) (2004) *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Ötödik kiadás. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Kutatási módszertan II.
Rövidített neve: Kutatás II.
Angol neve: Research methodology II.
Német neve: Forschungsmethodologie II.
Kódja: MIKOMENT015_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Oktatók neve, beosztása:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Dr. Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)
Szabó Tünde, tudományos segédmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 5 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	---	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A mentálhigiénés munka különböző területein felmerülő egyes kérdésekhez kapcsolódva bemutatja az empirikus vizsgálattal való megközelítési lehetőségeket. Gyakorlatorientált ismereteket nyújt a kutatások módszertanáról.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Vizsgálati módszerek, mintavételezés, elvi szempontok (gyakorlati, jogi, etikai)
- Adatgyűjtési módszerek
- Adatfeldolgozás- és elemzés
- Eredmények interpretálása, kutatási beszámolók és publikációk

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, interdiszciplináris együttműködés, érték és kultúra, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit és a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: hallgató által a munkája vagy mentálhigiénés tevékenységéhez kapcsolódó kutatási terv leadása, melyben megfogalmazza a kutatás célját, hipotéziseit és a választott módszert; továbbá a kutatásához illeszkedő mérési eszközt dolgoz ki.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, kutatási terv leadása mérőeszközzel.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Babbie, E. (2003) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Hatodik, átdolgozott kiadás. Balassi Kiadó. Budapest. 202-214., 200-245., 274-282., 316-321.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Hatodik, átdolgozott kiadás. Balassi Kiadó. Budapest.
- Falus I. – Ollé J. (2008) *Az empirikus kutatás gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Szakdolgozati szeminárium I.

Rövidített neve: Szakdolgozat I.

Angol neve: Thesis preparation I.

Német neve: Facharbeitbegleitung I.

Kódja: MIKVMEN031_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 4 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 5
----------------------------------	---	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

a stúdium célja, hogy a hallgató megismerje a szakdolgozat és tudományos írásos munkák készítésének kritériumait, munkamódszereit, ki tudja választani és meg tudja indokolni azt a témakört, amelyben saját szakdolgozati témáját írni fogja, meg tudja fogalmazni a választott témájának munkacímét, célkitűzéseit.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A szakdolgozat elkészítési folyamatának segítése.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, interdiszciplináris együttműködés, érték és kultúra, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit és a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: szakdolgozati előterv és tématerv elkészítése

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: félévvégi aláírás a jelenlét alapján, valamint a szakdolgozati előterv elkészítése

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Tárgy neve: Szakdolgozati szeminárium II.

Rövidített neve: Szakdolgozat II.

Angol neve: Thesis preparation II.

Német neve: Facharbeitbegleitung I.

Kódja: MIKVMEN016_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Dr. Joób Máté Árpád, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 3 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 5
-------------------------------------	---	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A stúdium célja, hogy a hallgató a szakdolgozati előtervben megjelölt témát konkretizálja, ahhoz tartalomjegyzéket és irodalomjegyzéket rendeljen és a szakdolgozatának témáját 5 oldalas dolgozatban kifejtse vagy a kész szakdolgozatát leadja.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A szakdolgozat elkészítési folyamatának segítése.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Önismeret és társadalomismeret fejlesztése, interdiszciplináris együttműködés, érték és kultúra, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód. A hallgató ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit és a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: a hallgató a szakdolgozati előtervben megjelölt témát konkretizálja, ahhoz tartalomjegyzéket és irodalomjegyzéket rendel és a szakdolgozatának témáját 5 oldalas dolgozatban kifejti vagy a kész szakdolgozatát leadja.

Jelenléti kötelezettség: Hiányzások tekintetében a TVSZ az irányadó.

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi alíírás megszerzésének a feltétele: félévvégi alíírás a jelenlét alapján, valamint szakdolgozati tématerv tartalomjegyzékkel, irodalomjegyzékkel.

Vizsgakövetelmények: -

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Mintatanterv

Stúdiumok		Össz. óraszám	I.	II.	III.	IV.	Számonkérés módja	Kredit
Társadalomismeret								összesen 7 kredit
	Közösségi mentálhigiéné és társadalomismeret	12		12			kollokvium	4
	Társadalmi értékek etikai és szociológiai megközelítése	4				4	aláírás	0
	A család mentálhigiéné vonatkozásai	9	9				kollokvium	3
	Hálózatfejlesztés	2				2	aláírás	0
Személyiséglélektan								összesen 10 kredit
	Az egyén pszichoszociális fejlődése I.	12	12				kollokvium	3
	Az egyén pszichoszociális fejlődése II.	10		10			kollokvium	2
	A lelki működés zavarai, krízisintervenció és gyászfeldolgozás I.	12			12		kollokvium	3
	A lelki működés zavarai, krízisintervenció és gyászfeldolgozás II.	8				8	kollokvium	2
Mentálhigiéné studiumai								összesen 38 kredit
	Segítő kapcsolat I.	17	17				gyakorlati jegy	7
	Segítő kapcsolat II.	17		17			gyakorlati jegy	7
	Segítő kapcsolat III.	10			10		gyakorlati jegy	4
	Segítő kapcsolat IV.	12				12	gyakorlati jegy	5
	Kötelezően választható Segítő kapcsolat intenzív heti műhely	40		40			aláírás	0
	Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiéné megközelítésben I.	6			6		kollokvium	2
	Vezetési és szervezetifolyamat-fejlesztési alapfogalmak mentálhigiéné megközelítésben II.	6				6	kollokvium	2
	A mentálhigiéné szinterei	6		6			gyakorlati jegy	2
	A segítő kapcsolat elmélete	10	10				kollokvium	4
	Mentálhigiéné vezetés szeminárium I.	9			9		gyakorlati jegy	3
	Mentálhigiéné vezetés szeminárium II.	7				7	gyakorlati jegy	2

Sajátélmény és önismereti studiumok							összesen 40 kredit	
	Hivatásszerep-fejlesztés I.	35	35			gyakorlati jegy	10	
	Hivatásszerep-fejlesztés II.	35		35		gyakorlati jegy	10	
	Hivatásszerep-fejlesztés III.	35			35	gyakorlati jegy	10	
	Hivatásszerep-fejlesztés IV.	25				25	gyakorlati jegy	10
Tevékenységek kísérése							összesen 12 kredit	
	Tevékenységek kísérése I.	15	15			gyakorlati jegy	4	
	Tevékenységek kísérése II.	12		12		gyakorlati jegy	3	
	A terepmunka és projektmenedzsment elmélete I.	2		2		aláírás	0	
	A terepmunka és projektmenedzsment elmélete II.	2			2	aláírás	0	
	Terepmunka és projektmenedzsment I.	15			15	gyakorlati jegy	3	
	Terepmunka és projektmenedzsment II.	9				9	gyakorlati jegy	2
Kutatási módszerek a mentálhigiéné területén							összesen 3 kredit	
	Kutatási módszertan I.	3			3		1	
	Kutatási módszertan II.	5				5	2	
Kötelezően választható – Szakdolgozati szeminárium I.							gyakorlati jegy	5
Kötelezően választható – Szakdolgozati szeminárium II.							gyakorlati jegy	5
	Összesen	409	98 (31)	134 (28)	96 (31)	81 (30)	120	

Szakedolgozati tájékoztató

A szakdolgozat célkitűzése a tanultaknak, más szakterületek releváns tapasztalatainak, valamint a szakirodalomnak az integrációja a mindennapi tevékenységbe. Ennek érdekében a hallgatónak írásos munkával kell bizonyítania, hogy egyrészt megfelelő mentálhigiénés szemlélettel rendelkezik, másrészt felkészült a munkához szükséges tudományos apparátus céltudatos alkalmazására, és megfelelően képes témájának kifejtéséhez alkalmazni az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalmat. Törekvünk az, hogy a hallgatók olyan mentálhigiénés témát válasszanak szakdolgozatként, amely valamely szempontból fontos a munkájukhoz, és amelynek kidolgozásában motiváltak.

Tartalmi követelmények

Általános szempontok

A szakdolgozat tükrözze a képzésben megszerzett mentálhigiénés szemléletet, jártasságot, készséget. Derüljön ki, hogy a hallgató miként alkalmazza a megszerzett mentálhigiénés többlettudását és ismeri témája szakirodalmi hátterét. Dolgozatában foglalja össze a tárgyalt témával kapcsolatos legfontosabb szaktudományos ismereteket.

A szakdolgozat feleljen meg a hivatás-etika, különösen az anonimitás követelményének, hogy a benne szereplők tényleges kiléte ne legyen felismerhető.

- *Bevezető fejezet:*

Tartalmaznia kell egy szakmai-személyes részt, melyben a szerző röviden bemutatkozik, közli témaválasztásának motívumait, jelzi személyes viszonyát a választott témához. Bármelyik választható témát írja a hallgató, térjen ki arra, hogyan értelmezi alaphivatásának mentálhigiénés tartalmát. Ennek kifejtését kösse össze a dolgozatában kifejtett témájával, kiemelve, hogy írása miért és mennyiben mentálhigiénés szemléletű.

- *A fő rész:*

Tartalmazza a témakifejtést a választható témáknak megfelelően, valamint a szakirodalmi bemutatást, a témakifejtéshez integráltan alkalmazva az elérhető hazai és nemzetközi irodalom anyagát (minimum 10 forrásmű).

- *Zárás:*

A hallgató összefoglalással és irodalomjegyzékkel zárja dolgozatát. Foglalja össze a bemutatott területet, a használt metodikát és az eredményeket, és térjen ki arra, hogy munkája miért és mennyiben mentálhigiénés szemléletű.

- *Melléklet:*

A mellékletben kell szerepeltetni azokat a főszövegben meg nem jelenített adatokat és elemzéseket, amelyek a munka lényegi állításainak alátámasztására szolgálnak (pl. a segítő beszélgetések teljes terjedelmében).

Választható típusok, szakdolgozati formák:

- A. Mentálhigiénés szemléletű klienskapcsolat, esetismertetés
- B. Adott intézmény mentálhigiénés jellemzőinek és strukturális adottságainak elemzése, fejlesztése
- C. Közösségi mentálhigiénés program (projekt-, más néven terepmunka)
- D. A mentálhigiéné elméleti kérdéseinek és gyakorlatának újszerű megközelítése (irodalomkutatás)

Hangsúlyozzuk, hogy a szakdolgozat csak a fent megjelölt 4 típus-megközelítésben készülhet, a megadott formai és tartalmi (általános és speciális) követelményeknek megfelelően.

A. Mentálhigiénés szemléletű klienskapcsolat bemutatása, esetismertetés

A bemutatott klienskapcsolat lehetőleg a saját gyakorolt hivatásból, vagy – indokolt esetben – azon kívüli segítő tevékenységből származó esetről szóljon.

- Mutassa be a konkrét mentálhigiénés klienskapcsolat elméleti háttérét a szakirodalmi áttekintésre alapozva.

- A mentálhigiénés klienskapcsolat ismertetése:

Először történjen meg az ismertetés leíró jelleggel, azután az elemzés. Jól követhető legyen a közös munka folyamata mind történetében, eseményeiben, mind az érzelmi vonatkozások és az alkalmazott eszköztár tekintetében.

Legalább három találkozás jegyzőkönyve kerüljön feldolgozásra, melyben legyenek a bemutatás szempontjából lényeges, szószerinti non-direktív beszélgetésrészletek is, a teljes jegyzőkönyvek azonban csak a mellékletben szerepeljenek. (Az ismertetés során fokozottan kell figyelni a személyi adatok titkosságára, a körülmények és a nevek megváltoztatására.)

A témakifejtés konkrét szempontjai:

- A kapcsolatfelvétel körülményei: a kliens bemutatása, első benyomások, hozott probléma / látens probléma, a kapcsolat létrejöttének körülményei.

- A keretek megjelölése és esetleges szerződéskötés. Tervek, célok.

- Folyamatelemzés: A kliens ill. a beszélgetés fő témái, az ezekre vonatkozó, a szakirodalomra is alapozó segítői megfontolások, beavatkozások. A kliens ellenállása, áttétele illetve az ezekkel való bánás.

- Válgjon láthatóvá a segítő szakmai munkája, felkészültsége, hogyan használta a képzésen megszerzett interdiszciplináris ismereteket, hogyan tudott lépést tartani a klienssel.

- Érzékelhető legyen személyes részvétele, érintettsége, dilemmái, esetleges elhatárolódási problémái (határtartás, illetve kompetenciahatárok), elkötelezettsége.

- Külön figyeljen arra, hogy milyen eszközöket (ezen belül is milyen szakma-specifikus eszközöket) használt a kísérés során.

- Térjen ki arra, hogy igénybe vett-e kollegiális segítséget, egyéni vagy csoportos esetmegbeszélést, szupervíziót. Mutassa be a dolgozatban ezek hatását a segítő kapcsolatra.

- A segítő kapcsolatban történtek és a kliens konkrét problémájával összefüggő elméleti (szakirodalmi) megfontolások összekapcsolása.

- Összefoglalás, értékelés, tanulságok a saját mindennapi tevékenységére, hivatására vonatkozóan is, esetleg az esetből következő megfontolások tágabb társadalmi kontextusban.

B. Intézmények, szervezetek mentálhigiénés jellemzőinek vagy strukturális adottságainak elemzése, fejlesztése

Adott intézményhez vagy szervezethez kapcsolódó mentálhigiénés problémakör célzott vizsgálata, az eddigi elméleti és gyakorlati ismeretek részletes, áttekintő elemzésével és az eredmények gyakorlati alkalmazhatóságának bemutatásával (például egy adott intézmény – kórház, nevelőotthon, időotthon – dolgozóinak vagy lakóinak mentálhigiénés állapota, egészségmagatartása). A dolgozat témája lehet az intézmény strukturális adottságainak elemzése is (például szervezeti és kapcsolati rendszere; vezetési rendszere; fejlesztési stratégiája; formális és informális döntés-előkészítési, döntéshozatali és végrehajtási rendszere; kommunikációs stratégiája; változtatásra való nyitottsága; stb.), bemutatva a fejlesztési, változtatási lehetőségeket és a mentálhigiénés beavatkozás lehetséges (stratégiai) lépéseit. A fentiekhez fel kell dolgozni az intézménytípusra, illetve a feltett kérdésre vonatkozó szakirodalmat is.

Kritériumok:

- A probléma-feltárási rész térjen ki az elméleti és gyakorlati (alkalmazási) aspektusokra.
- Az elemző részhez szükséges valamiféle konkrét, megvalósított adatgyűjtés, információgyűjtés az adott problémaköréről, vagy az intézményi sajátosságról. Az elemző rész lényege, hogy bemutassa, illetve bizonyítsa, hogy a szakirodalom alapján tett feltételezések érvényesek (vagy éppen nem érvényesek) a vizsgált esetben. Ez a bemutatás vagy bizonyítás konkrét adatgyűjtéssel, és a gyakorlati alkalmazáshoz kiválasztott esetre, helyzetre vonatkozó számszerűsített adatok elemzésének segítségével történhet.
- A szakdolgozati téma kifejtése legyen konkrét helyzetbe ágyazva. Derüljön ki, hogy a felvetett kérdés és az alkalmazott elméleti elemzések eredményeként tudatos, reális beavatkozási lépések fogalmazódnak meg. Tartalmazzon reflexiós részt, mely bemutatja az elemzés főbb tanulságait, a következtetések alkalmazási lehetőségeit a gyakorlatban.

C. Közösségi mentálhigiénés program (projekt-, más néven terepmunka)

- A jelölt saját megvalósult akcióprogramja, vagy egy – mások által megkezdett, illetve vezetett – program markáns, általa önállóan alakított és vezetett része.
- A jelöltnek a saját munkakörében – vagy azon kívüli tevékenysége során – elvégzett munkájáról kell beszámolnia. (A célcsoportként megnevezett közösség lehet munkahelyi, kortárs csoport, vagy egyéb mentálhigiénés szükségletre szerveződő csoport.)
- Tükröződjön benne a terepmunka mentálhigiénés szempontú elsajátítása, és szerepeljen benne saját szakmai kompetenciájának a megjelölése. A kiválasztott terület (téma, probléma) indoklása.
- Interdiszciplináris együttműködő partnerek bemutatása. A kooperációs partnerekkel a feladat újrafogalmazása a motivációknak és realitásoknak megfelelően.
- Szükségletfelmérés, célcsoport meghatározása, erőforrás felkutatása.
- A munkafolyamat megtervezése és mérhetőségi szempontok beiktatásával a projektterv leírása.
- A projektterv véleményezése a SMART szempontjai alapján.
- A projektprogram megvalósításának a leírása, a projektnaplóból vett idézetekkel illusztrálva.
- A projektépítés folyamatának értékelése (a korábban meghatározott mérhetőségi szempontok felhasználásával) és a tapasztalatok leszűrése, további perspektívák megfogalmazása.

Csatolandó mellékletek:

- A tervezési fázis dokumentumai.
- Az egész folyamatot (ötlettől a kiértékelésig) kis lépésekben követő, érzelmeket is tükröző vezetői reflexiókat tartalmazó napló kiválasztott reprezentatív, bemutatható részei. Javasoljuk az írás során az eseményleírások és a reflexiók elkülönítését (külön hasáb vagy betűstílus).

D. A mentálhigiéné elméleti kérdéseinek és gyakorlatának újszerű megközelítése: irodalomkutatás

Egy kiemelten fontos mentálhigiénés terület átfogó vizsgálata az eddigi kutatási eredmények, releváns nemzetközi irodalmak részletes, áttekintő elemzésével.

Kritériumok:

- A tématervben szerepeljen már a téma megnevezése, az adott témához tartozó legalább három releváns irodalmi hivatkozás, és annak megjelölése, hogy hol – milyen közegben – tervezi a téma feltárását, alkalmazását.
- A dolgozat tartalmazzon megfelelő számú, de legalább 10 (ebből minimum 5 friss, 2000 utáni), releváns szakirodalmi forrásra történő hivatkozást, konkrét utalással a szövegben.

Formai követelmények

Terjedelem

A szakdolgozat főszövegének terjedelme 50.000 karakternél nem lehet kevesebb, és 80.000 leütésnél lehetőleg ne legyen több (szóközökkel együtt). [Ez kb. 22-35 A4 szabvány gépelt oldalnak felel meg.] A terjedelemben a főszövegbe illesztett táblázatok, ábrák, illetve a lábjegyzetek is beletartoznak.

Főszövegen kívüli részek: Fedél (borító), belső címlap, tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek, köszönetnyilvánítás, szerzői nyilatkozat.

Szakdolgozat fedele (borítója) és belső címlapja

A szakdolgozat borítóján szerepeltetni szükséges

- a hallgató teljes nevét (személyi igazolvány szerint),
- a szakdolgozat leadásának évét
- és a „Szakdolgozat” szót.

A belső címoldal tartalma:

- hallgató teljes neve (személyi igazolvány szerint),
- szakdolgozat címe és alcíme,
- egyeteme neve (Semmelweis Egyetem),
- intézetigazgató neve
- város (Budapest), szakdolgozat leadásának éve

Minta az 1. mellékletben.

Általános formai követelmények

A konzulens nevét a szakdolgozatban nem lehet feltüntetni.

A **főszöveg** formai követelményei:

- A főszövegben: betűnagyság: 12-es; sorköz: 1,5; betűtípus: Times New Roman.
- A margók: alul, fölül, jobboldalon: 2,5 cm, baloldalon kötésmargó: 3 cm.
- Oldalak számozása: jobb alsó sarok. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.
- A fejezetek tagolása a decimális számozást követi.
- A lábjegyzetben: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.
- A kiemelt idézetekben: betűnagyság: 11-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: 1,5; mindez 1,5 cm behúzással.

Jegyzetek

1. A jegyzetek az adott lap aljára kerülnek (lábjegyzet), nem a tanulmány végére összegyűjtve.
2. A lábjegyzetek alapvetően magyarázatok céljára szolgálnak, a főszöveghez megjegyzéseket, kiegészítéseket fűznek.
3. A szakirodalomra való hivatkozások a főszövegben történjenek. A hivatkozott szakirodalmak pontos bibliográfiai adatainak feltüntetése nem a lábjegyzetben, hanem az irodalomjegyzékben történjen.

Hivatkozások

Szerző-évszám rendszer a főszövegben

1. A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.
2. Szó szerinti idézés esetén meg kell adni a pontos lapszámot: pl. (Tomcsányi, 2003: 34), gondolatmenet ismertetésekor elegendő a műre való hivatkozás: (Tomcsányi, 2003).
3. Többszerzős művek:
 - Két szerző esetén a második vezetéknevet kötőjellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó: pl. (Vikár – Tomcsányi, 2003).
 - Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is *és mtsai* kifejezés követi, majd az évszám: pl. (Tomcsányi és mtsai, 2006).
- Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek értelemszerűen csonkolhatók: pl. ([Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, 2012: 76](#)).
- A Bibliát nem kell felsorolni az irodalomjegyzékben, de a hivatkozásnak egyértelműen azonosítania kell az idézett kiadást, ill. fordítást.

Idézetek

A tartalmi és a szó szerinti idézetek jól különüljenek el a saját gondolatoktól!

1. A gondolatnak és az egyértelműségnek megfelelő hosszúságban idézzünk!
2. A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük.
3. Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.
4. Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (beljebb), ilyenkor elmarad az idézőjel.
5. A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket, amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.
6. Az idézőjelek között betűhíven követjük a forrásszöveget. Kihagyás kivételével a módosításokat szögletes zárójelbe tesszük:
Pl.: ... igazolódni látszik ebben az esetben az a gondolat, hogy a „nagy szülők terápiába vonásával nyilvánvalóvá vál[hat]nak a lojalitás-összefonódások“...
7. Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze, ekkor is szükséges a hivatkozás pontos megadása.
8. Az általunk készített szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak forrását jelölni kell.
9. A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás: pl. A következőkben Tomcsányi munkája alapján mutatom be a mentálhigiénés többlettudás ismérveit.

A felhasznált műveket nem elegendő csak az irodalomjegyzékben feltüntetni, szövegen belül is utalni kell rá.

Az irodalomjegyzékben feltüntetésre kell, hogy kerüljön az összes, a szövegben hivatkozott forrás.

Felhívjuk figyelmeteket a *Plágiumszabályzat* betartásának fontosságára. (Letölthető a honlapról.)

Irodalomjegyzék

- A hivatkozott művek teljes bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel. Az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban.
- **Azonos szerző és évszám** esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni, és a hivatkozásokban is így szerepeltetni (pl. Joób, 2014b).
- Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- **Betűrend:** a szerző vezetékneve szerint.
 - Azonos szerző esetén a megjelenés évszáma dönt a sorrend tekintetében.
 - Azonos vezetéknev esetén a megjelenés évszáma, majd a keresztnév betűrendje a döntő a sorrendet illetően.

Nevek:

- A külföldi nevek esetében is a vezetéknevet írjuk előre, majd vesszővel elválasztva a keresztnévet.
- A szerzők keresztnévét minden esetben kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén a kezdőbetűk között nincs szóköz, de az esetleges kötőjelet megtartjuk.
- Több szerző esetén a felsorolás elemei közé is kötőjelet teszünk.

Példák a különböző források feltüntetésére:

Könyv:

Tringer, L. (1998): *A gyógyító beszélgetés*. Budapest: HIETE.

Kemény, I. - Janky, B. - Lengyel, G. (2004): *A magyarországi cigányság 1971-2003*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Könyvfejezet:

Pilling, J. (2005): A haldoklás és a gyász lélektana. In: Kopp M. – Berghammer R. (szerk.): *Orvosi pszichológia*. Budapest: 492-503.

Teleki, B. (1990): Család támaszrendszere. In: Benkő, Á. (szerk.): *Egészséges család, egészséges nemzet Családkongresszus 1990*. Budapest: Nagycsaládosok Országos Egyesülete. 85-99.

Folyóirat cikk:

egy szerző esetén:

Gombocz J. (2004): A mentálhigiénés szemléletű pedagógus. *Embertárs*, 2, 196-207.

több szerző esetén:

Tésenyi T. – Joób M. (2013): Szerep-erőforrások a segítőszakmában. *Embertárs*, 11, 259-264.
idegen nyelvű folyóiratcikk esetén:

Csáky-Pallavicini R. – Asztalos B. – Földvári M. – Csáky-Pallavicini Zs. – Itzés A. – Tomcsányi T. (2005): Die gesellschaftliche und religiöse Entwicklung in Ungarn seit 1945 im Spiegel der seelischen Gesundheit der Bevölkerung. *International Journal of Practical Theology*, 9, 217-235.

Szakedolgozat, disszertáció:

Szél, B. (2011): *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. Budapesti Corvinus Egyetem.

Internetes források:

Vajda, A.: *Utcán, betegen – A hajléktalanok egészségügyi ellátásáról.*
<http://www.kazalkolos.lapok.hu/keret.cgi?/utcanbetegen.htm> Letöltve: 2013. március 22.

Nem szakirodalmi hivatkozások:

A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a **jogszabályokra való hivatkozás** helyes módjára:

Törvényre: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

Rendeletre: 9/2001. (XII. 20.) SzCsM rendelet a szociális szakképzések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról.

Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról.

Titkosítás

A dolgozat készítésénél ügyeljünk a személyiségi jogok betartására (pl. a beazonosíthatóság elkerülésére)!

Lehetőség van a szakdolgozatban megjelenő egyes cég- / intézményi információk bizalmas kezelésére.

Amennyiben szükséges, lehetőség van a cég / intézmény nevének megváltoztatására is, ha az intézmény vezetője ezt elengedhetetlennek tartja.

Ha ezen lehetőség nem bizonyul elégségesnek az adatok védelmére, titkosítási kérelemmel, az *Általános kérelem titkosításhoz c. nyomtatvány beadásával* (honlapról letölthető) lehet fordulni az Intézet igazgatójához. Így az opponens és a záróvizsga-bizottság tagjai esetében alapkövetelmény a diszkréció. A dolgozat 5 évig megőrizendő, 'bizalmas, nem kölcsönözhető' felirattal tárolandó, ki nem adható.

Tájékoztató a titkosítási kérelem kitöltéséhez:

A kérelem a szakdolgozat beadásának határidejéig nyújtható be, utólagos kérelmet nem tudunk elfogadni.

A szakdolgozat titkosítása a következő esetekben kérhető:

- személyiségi jogok védelme
- beazonosíthatóság: intézmény, személy stb. felismerhető
- érzékeny adatok (személlyel, rendszerrel, intézménnyel kapcsolatban)

A konzulensek személye

A szakdolgozat elkészítésénél a konzulens szakmai segítséget nyújt a hallgatónak azokban a kérdésekben, amelyek a hallgató önálló munkája során felmerülnek; alternatívát vázol fel, nem dönt a hallgató helyett. Az Intézet által biztosított konzulensi óraszám 2 kontaktóra (a kapcsolattartás történhet e-mail útján is).

Módosítás

A szakdolgozat készítésekor a választott témával, vagy a választott típussal kapcsolatban felmerülhet a változtatás igénye.

Módosítást a szakcsoportvezetőnek címzett, a *Szakdolgozat módosító kérelem c.* nyomtatvány beadásával (letölthető a honlapról) lehet megtenni a konzulenssel történt egyeztetés alapján a

szakcsoportvezető saját kezű aláírásával támogatva.

Amennyiben csak a cím módosítására, illetve a témán belül szűkítésére, vagy bővítésére van szükség, elégséges a konzulensi egyeztetés.

A szakdolgozat leadása

A szakdolgozatot az intézet honlapján megjelölt időpontban kell leadni. A szakdolgozatot két nyomtatott példányban (spirálozott formában, nem szükséges bőrkötésűnek lennie) kell leadni a mentálhigiéné szakcsoport részére, továbbá digitális formában pdf formátumban elküldeni. Az egyik nyomtatott példány a védés után az Intézetben marad, a másik példányt a hallgató a védés után visszakapja.

A szakdolgozatok leadásával egyidejűleg kérjük a konzulens aláírásával ellátott *konzulensi kísérést igazolólap* leadását is. (A honlapról letölthető.)

Szerzői nyilatkozat

A szerzői nyilatkozat a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról szól. A nyilatkozat aláírásával a hallgató kijelenti, hogy a szakdolgozata önálló, saját munkája, továbbá tudomásul veszi, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem saját maga készítette, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az Egyetem ellenem fegyelmi eljárást indíthat. A *Szerzői nyilatkozat* c. nyomtatvány a honlapról letölthető. A nyomtatott szakdolgozat végére szükséges bekötetni 1 példányban, eredeti dokumentumként, kék tollal aláírva. Elektronikus beadás esetén a Szerzői nyilatkozatot nyomtatva, aláírva, külön lapon szükséges beadni, nem adható le elektronikus változat a nyomtatványból!

A szakdolgozat értékelése

A szakdolgozatokat az opponensek bírálják el. Az értékelés kialakítása a TVSZ alapján és az ott meghatározott határidők szerint történik. A véleményezések és az értékelés közzététele, helye a Neptun rendszerben történik. A szakdolgozat értékelése 1-5 fokozatú osztályzattal történik.

A hatályos TVSZ 45. § rendelkezései szerint:

A szakdolgozatot bírálatra kell kiadni. A bíráló felkérését a témát meghirdető oktatási szervezeti egység vezetője végzi. A bíráló csak felsőfokú végzettséggel rendelkező oktató, kutató vagy külső szakember lehet. A bírálatra alapképzésben indokolt esetben a témavezetőt is fel lehet kérni. A bírálók száma alapképzésben egy vagy kettő, mesterképzésben legalább kettő. Amennyiben a szakdolgozati témát nem a kar oktatási szervezeti egysége hirdette meg, a szak, illetve szakirányfelelős maga kér fel szakértő bírálót, aki lehet külső és belső szakember egyaránt. A témavezető külön is készít értékelést. A bírálatokat legkésőbb 5 nappal a szakdolgozat védése előtt el kell juttatni a jelölthöz. A bíráló és a témavezető javaslatot tesz a szakdolgozat minősítésére.

A bírálói értékelést az erre a célra szolgáló nyomtatványon – szakdolgozat nyilvántartó és értékelő lap – két példányban kell megtenni. Az értékelés tartalmazza a bíráló által javasolt érdemjegyet is.

A szakdolgozat megvédése az oktatási szervezeti egység háromtagú bizottsága vagy – ha a szakdolgozat-védés a záróvizsga része – a záróvizsga-bizottság előtt történik, melynek elnöke az oktatási szervezeti egység vezetője vagy az általa kijelölt egyetemi vagy főiskolai tanár vagy docens, tagjai a konzulens és a tanszék egy oktatója. A bizottság harmadik tagjaként a tanszék

külső oktatót is igénybe vehet, különösen az egyetem magántanárai közül.

A bíráló a szakdolgozat nyilvántartó és értékelő lapon kettő-öt kérdést tesz fel a szakdolgozat tartalmára vonatkozóan, a szakdolgozat bizottság által elvárt terjedelmű ismertetése, e kérdések és a bizottság esetleges további kérdéseinek hallgató által szóban történő megválaszolása jelenti a szakdolgozat megvédését.”

A hallgatók a szakdolgozat készítésével kapcsolatos kötelezettségeit az érintett szervezeti egységek határozzák meg és a témakiírással egyidejűleg közlik a hallgatók felé.

A diplomamunkát (szakdolgozatot) bírálatra ki kell adni. A bíráló csak egyetemi (főiskolai) oklevéllel rendelkező külső szakember, illetve egyetemi oktató vagy kutató lehet, akit az oktatási szervezeti egység vezetője kér fel.

A bírálatokat legkésőbb 5 nappal a diplomamunka (szakdolgozat) védeése előtt el kell juttatni a jelölthöz.

A bírálók javaslatot tesznek a diplomamunka (szakdolgozat) minősítésére. A diplomamunka elégtelen, ha mindkét bíráló elégtelen minősítést ad. Csak az egyik bíráló elégtelen minősítése esetén az adott oktatási szervezeti egység vezetője jogosult egy harmadik külsős bíráló javaslatát kérni a diplomamunka (szakdolgozat) minősítéséhez. Az érdemjegyek eltérése esetén a bírálók közötti szakmai konszenzussal, annak hiányában az intézet által felállított bizottság által kerül kialakításra a szakdolgozat végső érdemjegye.

Elégtelen diplomamunkát (szakdolgozatot) pótolni legfeljebb két alkalommal lehet. A diplomamunka két alkalommal való elégtelen minősítése esetén a vizsgára bocsátás lehetőségéről az adott oktatási szervezeti egység vezetője dönt.

A diplomamunka értékelése 1-5 fokozatú osztályzattal történik. Az értékelésnél tekintetbe kell venni a dolgozatba foglalt önálló vizsgálgóds mértékét. A diplomamunka megvédése az oktatási szervezeti egység háromtagú bizottsága előtt történik, melynek elnöke az oktatási szervezeti egység vezetője által felkért elismert szakértő.

Elégtelen minősítés esetén az oktatási szervezeti egység vezetője értesíti a hallgatót, és tájékoztatja a pótlás feltételeiről. Elégtelen dolgozat esetén a szakdolgozat szóbeli védeésre nem kerülhet.

Amennyiben a hallgató számára nem elfogadható a szakdolgozata értékelése, kérhet új opponensi bírálatot, külön eljárási díj ellenében.

Időbeli ütemezés

A hallgató a megadott formák közül választ egy szakdolgozati formát és egy konzulenszt a kiadott konzulensi listáról. Egy előzetesen megírt tématervvvel (*Szakdolgozati előterv*, ennek formáját lásd a honlapon) megkeresi a választott konzulenszt és megkérdezi, hogy tudja-e vállalni a dolgozat konzulensi kísérését. Ha a konzulens tanár nem tudja vállalni, akkor más konzulenszt kell keresnie a hallgatónak. A megírt és a konzulenssel aláíratott tématervet a honlapon szereplő időpontig kell leadnia a képzés szervezőinek.

A hallgatónak 2 konzultációs lehetősége van a konzulenssel. A konzulenssel való kapcsolatfelvétel egyénileg történik. A találkozás helyszíne, módja is egyénileg egyeztetendő.

A konzulensek személye

Az Intézet által javasolt konzulens-szakértői listát legkésőbb a III. félév végén kapják meg a hallgatók.

Záróvizsga

A Záróvizsgálal kapcsolatos általános eligazítást a TVSZ vonatkozó paragrafus tartalmazza.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a szakon előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése (abszolutórium megszerzése a képzés lezárulta után)
- legalább elégséges (2) érdemjegyű szakdolgozat.

A záróvizsga tartalma:

- a szakdolgozat szóbeli megvédése.

A záróvizsga eredménye:

A záróvizsga minősítését a szakdolgozatra és a szakdolgozat védésére adott érdemjegyek átlagából a következő képlet alapján számítjuk:

$$ZV = (SZD+V)/2$$

ahol

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

SZD = szakdolgozatra kapott jegy (ha az opponensi vélemények eltérnek, a konszenzusos jegy, ha nincs konszenzus, az intézet által felállított bizottság által megállapított jegy)

V = a szakdolgozatvédésre kapott jegy

E képlet alapján a záróvizsga lehetséges minősítése:

5 : kiváló

4,51 – 4,99 : jeles,

3,51 – 4,50 : jó,

2,91 – 3,50 : közepes,

2,00 – 2,90: elégséges

ha bármely részjegy elégtelen : a záróvizsga minősítése elégtelen.

Oklevél minősítése

Az oklevél minősítése a záróvizsgajegy és a képzés során szerzett kollokviumok egyszerű átlagának egyszerű számtani átlaga.

A következő képlet alapján számítjuk:

$$D = (ZV+JÁ)/2$$

ahol

D = a diploma minősítésének értéke

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

JÁ = képzés során szerzett érdemjegyek egyszerű átlaga 2 tizedesig megadva

E képlet alapján az oklevél lehetséges minősítése:

4,51 – 5,00: summa cum laude

3,51 – 4,50: cum laude

2,00 – 3,50: rite

A Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

- 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak
- 2. A szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** mentálhigiénés szakember
- 3. A szakirányú továbbképzés besorolása:**
 - 3.1. képzési terület szerinti besorolása:** bölcsészettudományi képzési terület
 - 3.2. a végzettségi szint besorolása:**
 - ISCED 1997 szerint: 5A
 - ISCED 2011 szerint: 6
 - az európai keretrendszer szerint: 6
 - a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6
 - 3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:**
 - ISCED 1997 szerint: 311
 - ISCED-F 2013 szerint: 0313
- 4. A felvétel feltétele(i):**

Legalább alapképzési szakon szerzett diploma a következő képzési területeken:

 - Agrár
 - Bölcsészettudomány
 - Gazdaságtudományok
 - Hittudomány
 - Informatika
 - Jogi és igazgatási
 - Műszaki
 - Művészet
 - Művészetközvetítés
 - Nemzetvédelmi és katonai
 - Orvos- és egészségtudomány
 - Pedagógusképzés
 - Sporttudomány
 - Társadalomtudomány
 - Természettudományi
- 5. A képzési idő félévekben meghatározva:** 4 félév
- 6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

Olyan szakemberek képzése, akik a maguk szakterületén (legyen az oktatás, egészségügy, szociális terület vagy egyéb) a lelki egészség megőrzését és fejlesztését szolgálják tevékenységükkel, attitűdjükkel, szakmai együttműködéseikkel.

7.2. Szakmai kompetenciák:

A „képzés szakképzettségének elnevezése”: mentálhigiénés szakember

7.2.1. Tudása:

- ismeri a magyar társadalom alapvető jellegzetességeit,
- járatos a személyiség- és fejlődéslélektanban,
- csoportlélektani alapismeretek birtokában van,
- alapvető pszichopatológia ismeretekkel rendelkezik,
- tisztában van a mentálhigiéné alapfogalmaival, történetével és alapvető törekvéseivel, módszereivel,
- ismeri a legalapvetőbb társadalomtudományi kutatási módszereket.

7.2.2. Képességei:

Képes:

- mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására,
- problémamegoldó készség fejlesztésére egyénileg és csoportban,
- mentálhigiénés konzultációra,
- peremhelyzetbe került egyének észlelésére és támogatására egyénileg és csoportban,
- konfliktuskezelésre egyénileg és csoportban,
- a hivatásában rábízott kliens-csoport-család mentális egészségének, humán értékének megőrzésére és fejlesztésére,
- egyéni és csoportos segítő beszélgetés folytatására,
- krízishelyzetek, gyász és stresszhelyzetek egyéni és csoportos menedzselésére,
- kiegész megelőzésére, ill. kiegész csökkentő intervenciók megvalósítására,
- életvezetési tanácsadásra,
- készségfejlesztő csoportok vezetésére,
- esetmegbeszélés vezetésére,
- tematikus csoportok vezetésére,
- speciális csoportok (pl.: pszichiátriai rehabilitáció) támogatására,
- csoportépítésre,
- együttműködésre a humán intézményekkel a mentálhigiénés professzió mentén.

7.2.3. Attitűdje:

- képviseli a mentálhigiéné értékeit a saját szakmai közösségeiben (munkacsoportok) hivatása gyakorlása közben,
- holisztikus szemléletben dolgozik,
- az emberi méltóságot minden helyzetben tiszteletben tartja.

7.2.4. Autonómiája és felelőssége:

- kezdeményezi a lelki egészség szempontjából hangsúlyos témák megvitatását, s kidolgozza az adott területek cselekvési programját (mentálhigiénés projekt),
- kapcsolatot tart mentálhigiénés intézményekkel,
- kezdeményezi és részt vesz az egészség megőrzését szolgáló programok megvalósításában,
- képviseli és megvalósítja az adott közösség mentálhigiénés állapotának folyamatos reflektálását (problémafelvetés), és javaslatot tesz fejlesztésének irányaira és lehetséges módjaira.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

8.1. Társadalomismeret: 7 kredit

8.2. Személyiséglélektan: 10 kredit

8.3. A mentálhigiéné stúdiumai: 38 kredit

8.4. Sajátélmény és önismereti stúdiumok: 40 kredit

8.5. Tevékenységkísérés: 12 kredit

8.6. Kutatási módszerek a mentálhigiéné területén: 3 kredit

8.7. Szakdolgozat: 10 kredit

1. melléklet: Szakdolgozat borító (fedél) és belső címloldal - minta

SZAKDOLGOZAT

HALLGATÓ TELJES NEVE
(személyi igazolvány szerint)

2020

Hallgató teljes neve:
Szakdolgozat címe, alcíme

SEMMELWEIS EGYETEM

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit
egyetemi tanár

BUDAPEST

2020

2. melléklet: Szerzői nyilatkozat – A szakdolgozat kötött példányának a végére, aláírva szükséges belefűzni.

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

Alulírott (Név, Neptun kód:), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....
.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem magam készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az Egyetem ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

.....
Hallgató

Budapest, dátum